

PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ

VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO HRY A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE
(dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.)
V ČESKÉ REPUBLICE

Druhé, rozšířené vydání

Vývoj a vydání této Příručky byly realizovány jako výstup řešení úkolů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví v letech 2013 a 2014 (první vydání) a v roce 2016 (druhé, rozšířené vydání).

Zadavatel úkolu:

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

Řešitel:

Kabinet pro standardizaci, o. p. s.

**Odborná gesce a spoluúčast na řešení, vydání Příručky tiskem:
Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.**

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Příručka byla připravena a projednána ve spolupráci s různými zainteresovanými stranami a subjekty na více odborných platformách i bilaterálně, a to včetně Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Českého institutu pro akreditaci, o. p. s., vybraných autorizovaných a akreditovaných zkušeben (ITC Zlín, TZÚS Praha), Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva zdravotnictví ČR, Národního koordinačního centra prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti a dalších (seznam uvnitř).

Za spolupráci všem velmi děkujeme.

Zveřejněno k užívání: 21. 10. 2014 – 1. vydání
18. 10. 2016 – 2., rozšířené vydání

PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO HRU A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE (dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.) V ČESKÉ REPUBLICCE

Druhé, rozšířené vydání

Ing. Libor Dupal,
odborný garant úkolu a editor publikace

Ediční poznámka ke druhému, rozšířenému vydání

Oproti prvnímu vydání z října 2014 nedošlo k tak zásadním legislativním a normativním změnám, které by ho činily neplatným či nepoužitelným. Nicméně k určitému vývoji průběžně dochází a druhé vydání ve svých úpravách zohledňuje nové normy – na venkovní fitness vybavení, na lehké přenosné branky či na stacionární tréninková zařízení.

Zohledněny byly také zkušenosti s dosud šířeným textem, který byl na několika místech upraven z hlediska lepší srozumitelnosti a přesnosti vyjádření. V tomto smyslu byly například rozšířeny části týkající se způsobilosti osoby k provádění ročních kontrol, obsahu a rozsahu ročních kontrol, doporučení pro smluvní vztah mezi provozovatelem a osobou s odbornou způsobilostí k provedení roční pravidelné kontroly. V rámci projednávání textu Příručky pro druhé rozšířené vydání byla provedena řada formulačních změn i dalších věcných upřesnění.

Upravená publikace má proto ambici být ještě praktičtější pomocníkem provozovateli při zajištění bezpečného provozu veřejných zařízení než v případě prvního vydání.

Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., Kabinet pro standardizaci, o. p. s.

Příručka úzce navazuje na dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva „Zdraví 21“ a je zároveň i řešením úkolů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ), směřujících k podpoře Strategické vize pro evropské normy a Programu rozvoje technické normalizace v letech 2013 a 2014. Příručka bude předkládána k pravidelnému přezkoumání v souladu s novým technologickým, vědeckým, normativním a legislativním vývojem.

PŘEDMLUVA

Výstavba dětských a sportovních zařízení pro děti a mládež je nezastupitelným vkladem pro přirozený rozvoj osobnosti dítěte. Veřejná zařízení nabízejí prostor pro vhodné trávení volného času s využitím pohybových aktivit.

Pohybové aktivity a sport jsou zároveň také zdrojem rizik, zranění a úrazů. Veškeré druhy pohybových (herních, sportovních a tělovýchovných) aktivit a činností dětí a mládeže ve školní a mimoškolní (rekreační, nácvikové i závodní) činnosti ve všech typech zařízení jsou závislé na mnoha faktorech, které společně vytvářejí podmínky pro bezpečné hry a sportování. Jedná se nejen o vlastnosti výrobků a kvalitu materiálů, ale i o podmínky provozování, kterými můžeme míru rizika snížit.

Úraz a jeho následky mají dopad nejen na samotné dítě nebo mladého člověka, na jeho rodinu a blízké okolí, ale jsou také problémem komplexní psychické, sociální a ekonomické péče a znamenají značnou zátěž pro celou společnost. Úrazy jsou však způsobeny omezeným počtem faktorů a většina z nich je ovlivnitelná cílenou prevencí.

Prevence předchází vlastní újmě na zdraví a nezanedbatelnou měrou vede k podstatnému snížení nákladů na léčbu úrazů. Dohled dospělých osob (zákonní zástupci, pedagogové, vychovatelé, odborný personál aj.) je samozřejmě nezastupitelný, nemůže však systematicky nahradit nedostatky technické a provozní, které jsou v působnosti a zodpovědnosti provozovatele veřejného zařízení pro hry nebo sport. Na to se detailněji zaměřuje příloha č. 5 Příručky.

Stupeň účinnosti státního dozoru, který by mohl vždy a plně zabránit potencionálnímu nebezpečí, není prakticky možný; funkční dozor je navíc podmíněn zavedením závazných požadavků v právních předpisech a následným vymáháním jejich dodržování kontrolními mechanismy dozorového

orgánu či orgánů. To ovšem není případ dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen a podobných zařízení, kde je stupeň regulace provozu nízký (nehovořím zde o regulaci uvádění těchto výrobků na trh). Bezpečná služba není obecně v EU ani v ČR ostatně legislativně definována; s ohledem na svou zodpovědnost zůstává provozovatel v právní neurčitosti, jak bezpečnou službu zajistit a poskytnout. Tyto systémové nedostatky mají nepříznivý dopad i na konečného uživatele, kterými jsou v tomto případě děti a mládež. Bezpečnou službu je proto důležité vymezit v jednotlivých sektorech. Analýza situace včetně zmíněného nízkého a přitom nepřehledného stupně regulace této oblasti vedla k zadání úkolu vytvořit Příručku správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport dětí a mládeže (dále jen „Příručka“). Tato Příručka nabízí návod k důslednému k posílení samo regulativních nástrojů pro zajištění bezpečného provozu dané služby.

Zkušenosti řady vyspělých zemí ukazují, že investice vložené do odborně fundované a tedy profesionálně vedené primární prevence dětských úrazů se vrací. Česká republika má pro tuto oblast vytvořené již několik let jednotné metodické postupy v rezortech zdravotnictví a školství. Příručka správné praxe zkušenosti uvedených metodik zhodnocuje, vychází z nich a doplňuje je o nové poznatky z evropských norem i z praxe.

Cílem této Příručky je podpora zajištění bezpečného provozu výše uvedených veřejných zařízení. Podstatou je v rámci péče o zdraví dětí a mládeže sjednotit způsob jejich bezpečného provozování z pohledu hygieny, úrovně bezpečnosti jednotlivých prvků i celých veřejných zařízení včetně řízení provozu a podmínek údržby a zajištění bezpečnosti účinnými kontrolními mechanismy. Příručka byla zpracována v souladu s národní legislativou a evropskými normami a jejím základním účelem je správná aplikace norem.

Používání této Příručky bylo doporučeno Ministerstvem vnitra ČR k zajištění bezpečného provozu dětských a sportovních hřišť v rámci dotační politiky v programech prevence kriminality.

Tato Příručka byla připravena v souladu se zněním:

- existujících technických norem, viz příloha č. 2, zejména ČSN EN 1176 (souboru 1-11, přičemž části normy 8 a 9 dosud neexistují) a dalších;
- existujících metodických dokumentů vydaných kompetentními ministerstvy, zejména: metodické informace (MŠMT ČR) k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách č. j. 24199/2007-50, vydané ve Věstníku 1/2008; a metodické doporučení (MZ-SZÚ) k zajištění ochrany zdraví a zvýšení bezpečnosti dětí a mládeže na dětských a sportovních hřištích i v tělocvičnách (SZÚ č. j. CHŽP 35-112/07-10);
- dalších existujících doporučení a interpretačních dokumentů vydaných v dohodě na bázi kompetentních platforem (např. viz příloha č. 3).

Příručka navazuje úzce na dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva „Zdraví 21“ a je zároveň i řešením úkolů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) směřujících k podpoře *Strategické vize pro evropské normy a Programu rozvoje technické normalizace* (v letech 2013, 2014 a 2016).

Příručka si klade za cíl postihnout současné technologické, vědecké, normativní i legislativní požadavky na sportovní zařízení pro děti a mládež. Proto bude i napříště předkládána k pravidelnému přezkoumání.

*Ing. Libor Dupal,
odborný garant úkolu a editor,
ředitel Kabinetu pro standardizaci, o. p. s.
Září 2014
Září 2016*

PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO HRY A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE (dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.) V ČESKÉ REPUBLICE

Druhé, rozšířené vydání (2016)

OBSAH

1.	PŮSOBNOST, ÚČEL A DEFINICE	6
1.1.	Legislativní opora	6
1.2.	Oblast působnosti a účel použití této Příručky	7
1.3.	Další definice a výklad pojmů	8
2.	SPOLEČNÉ ZÁSADY PRO PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ	10
2.1.	Všeobecná základní povinnost provozovatele	10
2.2.	Montáž (instalace)	11
2.3.	Provoz – systém řízení bezpečnosti	11
2.3.1.	Obecně	11
2.3.2.	Kontrola a údržba	11
2.3.2.1.	Kontroly a jejich plánování	12
2.3.2.2.	Běžná údržba a její plánování	13
2.3.3.	Stanovení bezpečnostních opatření	13
2.3.4.	Pracovníci	13
2.3.5.	Provozní dokumentace	14
2.3.6.	Evidence úrazu	14
2.3.7.	Oprava a údržba	15
2.3.8.	Bezpečnost osob	15
2.3.9.	Úpravy zařízení	15
2.3.10.	Další provozní opatření doporučená pro provozovatele	15
2.3.11.	Informace výrobce o užívání, kontrole a údržbě	16
2.4.	Model třístupňové kontroly	16
2.4.1.	Běžná vizuální kontrola	16
2.4.2.	Provozní kontrola	17
2.4.3.	Roční nezávislá odborná kontrola	17
2.4.3.1.	Obecně	17
2.4.3.2.	Požadavky na odbornou způsobilost osoby provádějící roční nezávislé odborné kontroly	18
2.4.3.3.	Zaměření, obsah a rozsah roční nezávislé odborné kontroly	19
2.4.3.4.	Revizní protokol o provedení roční nezávislé odborné kontroly	21
2.4.3.5.	Smluvní vztah k zajištění nezávislé kontrolní činnosti	22
3.	SPECIFICKÉ ZÁSADY PRO PROVOZ VENKOVNÍCH HRACÍCH PLOCH	23
3.1.	Úvod	23
3.2.	Doporučené zásady provozu venkovních hracích ploch	23
3.3.	Státní zdravotní dozor	24

4.	SPECIFICKÉ ZÁSADY PRO PROVOZOVÁNÍ SPORTOVIŠŤ, TĚLOCVIČEN A PODOBNÝCH ZAŘÍZENÍ	25
4.1.	Obecné zásady	25
4.1.1.	Sportovní prvky a požadavky na jejich bezpečnost	25
4.1.2.	Manipulace se sportovními prvky	25
4.1.3.	Upevnění sportovních prvků a jejich ukládání	25
4.1.4.	Specifika ve vztahu k lehkým přenosným brankám	26
4.2.	Stacionární tréninková zařízení pro vnitřní použití	26
4.3.	Trvale instalované fitness prvky pro venkovní použití	26
4.3.1.	Obecné požadavky	27
4.3.2.	Uvedení fitness prvků pro venkovní užití do provozu	27
	Značení	27
	Informace poskytované výrobcem	27
	Obecně	27
	Montáž/uspořádání	27
	Použití	28
5.	PREVENCE ÚRAZŮ A ZNAČKA ČESKÁ KVALITA	28
5.1.	Značka kvality pro bezpečné hřiště a sportoviště	28
5.2.	Proč a jak: značka kvality „Hřiště – sportoviště – tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“	29
	PŘÍLOHY:	32
	Příloha č. 1 – Právní předpisy a metodická doporučení vztahující se k provozování veřejných zařízení	32
	Příloha č. 2 – Technické normy na herní a sportovní prvky pro veřejná zařízení	33
	Příloha č. 3 – Definování nezávislé technické kontroly	38
	Příloha č. 4 – Příklady pro návštěvní řád, provozní řád, zápis o provozní kontrole	39
	Příloha č. 5 – Odpovědnost při provozování herních a sportovních veřejných zařízení	42
	Příloha č. 6 – Seznam organizací a platforem, s nimiž byla Příručka konzultována	43
	Příloha č. 7 – Seznam použitých zkratk	43

1. PŮSOBNOST, ÚČEL A DEFINICE

1.1. Legislativní opora

Česká republika má zavedený přísnější režim uvedení herních prvků pro dětská hřiště na trh, než je tomu obecně v EU. Mezi stanovené výrobky ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o technických požadavcích na výrobky“), resp. nového zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh (dále jen „zákon o posuzování shody stanovených výrobků“; přehled všech citovaných zákonů je v příloze 1) se podle nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 173/1997 Sb.“) řadí „zařízení dětských hřišť“ pod skupinu tzv. prostředků lidové zábavy (zařízení s pohyblivými stanovišti osob, zařízení s omezeně řízeným pohybem osob, zařízení dětských hřišť, zařízení s možností pádu z výšky více než 40 cm, zařízení s možností zvýšené psychické zátěže). Shodu herních prvků musí tedy posoudit a potvrdit vydáním certifikátu autorizovaná osoba (zkušebna). Certifikaci podléhají i další zařízení řazené pod tuto skupinu, např. zařízení pro uživatele kolečkových sportovních potřeb (skateboardingová hřiště, nafukovací herní zařízení).

Za splnění základních požadavků na výrobky se považuje splnění odpovídajících požadavků příslušných českých technických norem, které jsou zaváděny z evropských norem (EN). Normy ve vztahu k provádění nařízení vlády č. 173/1997 Sb. jsou vyhlášovány ve Věstníku ÚNMZ jako normy určené. Seznam předmětných norem pro herní a sportovní prvky (ČSN EN), určených, i dalších

souvisejících, je uveden v příloze 2.

Prototyp herního prvku je posouzen autorizovanou osobou – zkušebnou, která vystaví certifikát typu, tedy certifikát platný pro stejný typ výrobku s dodržením veškerých parametrů. Avšak pokud výrobce nedodrží předepsané parametry u dalších výrobků, nebo herní prvek chybně umístí na dětské hřiště například tak, že se volný prostor u nuceného pohybu kolotoče překrývá s dopadovou plochou jiného herního prvku, či pochybí v montáži (např. namontuje skluzavku výše nad terénem než je stanoveno, nedodrží předepsané vzdálenosti jednotlivých částí prvků apod.), pak herní prvek pozbývá souladu s požadavky příslušné ČSN EN. Ke změnám úrovně bezpečnosti prvků dochází ale zejména v průběhu používání veřejného zařízení (přirozeným opotřebením, poškozením).

Proto je pro provozovatele veřejného zařízení velmi důležitá revize nezávislou třetí stranou: osoba s odbornou způsobilostí revizní technik pro herní a sportovní zařízení přeměří testovacími sondami herní prvky uvedené do provozu, ověří shodu s požadavky technických norem², aby tak zjistil celkovou úroveň bezpečnosti a následně vystaví provozovateli revizní protokol.

Povinné posouzení shody herních prvků pro dětská hřiště, odkazované v předcházejícím textu, však neplatí pro sportovní prvky a nářadí pro sportoviště a tělocvičny, neboť pro tyto není stanovena žádná regulace. A také a zejména – neplatí pro vlastní provoz dětského hřiště či sportoviště. Certifikované herní prvky musí splňovat podmínky normy pro instalaci, což musí být při certifikaci doloženo, pokud se herní prvek posuzuje ještě ve stadiu před umístěním. Certifikáty k herním prvkům na dětské hřiště se, jak je uvedeno výše, nevztahují na prvky po instalaci, která může být (a nezřídka i je) provedena v rozporu s normou.

Některé aspekty hygienických požadavků na provoz hřišť a sportovišť jsou upraveny zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně veřejného zdraví). K tomu se podrobněji vrátíme později (zejména kap. 3).

V souhrnu:

- **pro dětská hřiště jsou poměrně jednoznačně stanoveny požadavky na herní prvky při uvedení na trh (prostřednictvím určených norem a se zákonným požadavkem na prohlášení výrobce o shodě podložené certifikátem vydaným třetí stranou);**
- **pro sportovní prvky taková regulace neexistuje;**
- **zejména regulace vlastního provozu předmětných veřejných zařízení je velmi nízká; v některých aspektech se aplikuje zákon o ochraně veřejného zdraví.**

Pro danou oblast je proto zásadní zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obecné bezpečnosti výrobků), jenž v ČR transponuje evropskou směrnici o obecné bezpečnosti výrobků. Účelem tohoto zákona je zajistit, aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro spotřebitele bezpečné (v případech, kde neexistuje specifická regulace).

Je proto nutné zaměřit se formou dodržování určitých podmínek na vytváření bezpečného prostředí a provozování zařízení s minimální mírou rizika. Zejména je potřeba se zaměřit na vývoj samo regulativních, preventivních nástrojů pro omezení úrazů dětí a mládeže a podporovat systematicky jejich použití. Takovým nástrojem je tato Příručka.

1.2. Oblast působnosti a účel použití této Příručky

Příručka správné praxe pro bezpečný provoz veřejných zařízení pro hry a sport dětí a mládeže se vztahuje na provoz veřejných zařízení bez ohledu na status majitele – dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen, sportovních zařízení a dalších objektů a podobných zařízení, ve kterých se nacházejí herní prvky s charakterem dětského hřiště nebo sportovní prvky s charakterem sportoviště v České republice (dále souhrnně „veřejná zařízení“, pokud je v kontextu není třeba odlišit).

Příručka neobsahuje doporučení pro vybavení pro sport a dětská hřiště pro rekreační činnosti a některá jiná zařízení se samostatnými pravidly, která se z působnosti uvedených zařízení vylučují, a to zejména:

- herní prvky pro privátní neveřejná zařízení, zpravidla certifikovaná podle souboru norem ČSN EN 71 *Bezpečnost hraček*;
- prostředky lidové zábavy – lunaparky, pouťové atrakce;
- lanová sportovní centra – řízený provoz;
- hřiště „plná dobrodružství“ – atypická hřiště s řízeným provozem;
- plovoucí předměty pro volný čas používané na vodě i ve vodě.

Cílem Příručky je metodická podpora a zajištění bezpečného provozu herních či sportovních prvků ve veřejných zařízeních, a to minimalizací rizik s ohledem na:

- technický stav prvků ovlivněný používáním, opotřebením, atp.;
- výrobní či montážní závady zjištěné nezávislou kontrolou po uvedení do provozu;
- jednotlivé prvky či prvky ve vzájemné kombinaci nebo zařízení jako celek, zamezení nesouladu s bezpečnostními požadavky právních předpisů, technických norem či pokud by byly shledány

¹ Aby nedošlo k mylnému pochopení, zdůrazňujeme, že v Příručce vždy, když hovoříme o posouzení či ověření shody, máme na mysli posouzení shody s požadavky příslušných norem (ČSN EN), jejichž seznam je přílohou č. 2.

jako nebezpečné na základě posouzení rizik;
 • zavedení správné praxe při provozování těchto veřejných zařízení, s důrazem na organizaci kontrol, na zajištění řízení provozu a ověřenou instalaci herních a sportovních prvků nezávislým subjektem atd.

Příručka stanoví metodické postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a mládeže při volnočasovém i organizovaném využívání veřejných zařízení. Její součástí jsou také seznamy souvisejících právních předpisů, metodických informací a technických norem. Tyto seznamy jsou indikativní, neboť předpisová základna je v neustálém vývoji.

Příručka je určena pro provozovatele, zřizovatele, statutární zástupce nebo jimi pověřené osoby (dále již jen „provozovatel“)² veřejných zařízení, například pro:

- veřejnou správu (provozující veřejná dětská i sportovní hřiště a sportoviště);
- jesle, mateřské školy
- školství (obecně pro školy a školská zařízení vedená ve školském rejstříku);
- komerční a zájmovou sféru (supermarkety, hotely, restaurace, nemocnice, ústavy, čerpací stanice, centra pro volný čas, dětské koutky, herny, rekreační zařízení apod.);
- tělocvičné jednoty, tělovýchovná sdružení, sportovní kluby apod.;
- majitele domů, bytová družstva či společenství vlastníků jednotek.

Příručka úzce navazuje na dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva „Zdraví 21“ a je zároveň i řešením úkolů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví směřujících k podpoře *Strategické vize pro evropské normy a Programu rozvoje technické normalizace* v letech 2013, 2014 a 2016.

Příručka může být základem **systemu řízení bezpečnosti**, jehož zavedení je vyžadováno po provo-

zovateli například v ČSN EN 1176-7 *Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 7: Pokyny pro zřizování, kontrolu, údržbu a provoz* (pro tento účel je v souladu s citovanou normou termín „řízení bezpečnosti“ definován jako systém zavedený provozovatelem dětského hřiště za účelem vymezení, udržování a pokud je třeba za účelem zlepšení bezpečnosti dětského hřiště jako celku, a to včetně prvků a povrchů).

Příručka je připravena v souladu s existujícími právními předpisy, nicméně jejím cílem ani reálnou ambicí není jejich doslovná rekapitulace a citace. Proto je třeba připomenout, že dodržování pokynů a ustanovení této Příručky nezbujuje provozovatele povinnosti dodržovat zákonné požadavky právních předpisů.

1.3. Další definice a výklad pojmů

Herní prvek – zařízení dětského hřiště – zařízení a konstrukce včetně komponentů a konstrukčních prvků, se kterými nebo na kterých si děti mohou hrát venku nebo uvnitř, ať už individuálně či ve skupinách podle svých vlastních pravidel či z vlastních důvodů ke hraní, jež se mohou kdykoli změnit;

hrací povrch – povrch dětského hřiště, od něhož začíná užívání zařízení dětského hřiště a který zahrnuje alespoň dopadovou plochu;

kritická výška pádu – maximální výška volného pádu, pro kterou poskytne úprava povrchu přijatelnou úroveň tlumení dopadu;

minimální prostor – prostor nutný k bezpečnému užívání zařízení zahrnující prostor pádu, volný prostor a prostor, který zabírá zařízení

nárazová plocha – plocha, na kterou může dopadnout uživatel po propadnutí prostorem pádu;

osoba s odbornou způsobilostí – je právnická nebo fyzická osoba (revizní technik/kontrolor apod.) s odbornou způsobilostí v oblasti pro herní a sportovní zařízení, osoba nestranná a bez střetu zájmů ve smyslu této Příručky a schopná

prokázat svoji odbornou způsobilost v oblasti pro herní a sportovní zařízení certifikátem obdržným od certifikačního orgánu v akreditovaném kvalifikačním systému;

písek – je písek na pískovišti, který vyhovuje hygienickým podmínkám uvedených ve vyhlášce č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů;

pískoviště – je ohraničená plocha s možností výměny písku, určená pro hraní dětí

prostor pádu – prostor uvnitř zařízení, na něm nebo okolo zařízení, který může zabírat uživatel padající z vyvýšené části zařízení;

provozovatel – majitel, provozovatel, zřizovatel, statutární zástupce nebo jimi pověřené osoby;

riziko – stav veřejného zařízení se schopností způsobit nepříznivé důsledky na zdraví uživatelů;

sport – představuje (podle zákona č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o podpoře sportu)) všechny formy tělesné činnosti, které si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné a psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní. Sportem pro všechny se rozumí organizovaný a neorganizovaný sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva;

sportovní prvek – zařízení sportovního hřiště, tělocvičny apod. – zařízení a konstrukce včetně komponentů a konstrukčních prvků, které jsou určeny k rozvíjení pohybových dovedností a ke zvyšování tělesné zdatnosti uživatelů;

venkovní hrací plocha – je plocha určená pro hry a sport dětí a mladistvých, která k tomuto účelu byla kolaudována;

(Pozn.: Venkovní hrací plochy, které nemají svého provozovatele, nelze považovat za hrací plochu

určenou ke hrám dětí ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví)

venkovní plocha škol a školských zařízení – plocha určená ke sportu a venkovnímu pohybu dětí, žáků a studentů využívaná v rámci vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, a při poskytování školských služeb; plocha je nedílnou součástí škol a školských zařízení;

veřejné zařízení – dětské hřiště, sportoviště, tělocvična, sportovní zařízení a další veřejně přístupné objekty a zařízení, ve kterých se nacházejí herní prvky s charakterem dětského hřiště, dětského koutku nebo s prvky sportovního charakteru;

volný prostor – prostor v herním prvku, na něm nebo okolo něj, který může zabírat uživatel vykonávající pohyb vyvolaný zařízením (např. sklouznutím, švihem, houpáním);

zachycení – nebezpečí dané situací, ve které se tělo nebo část těla či oblečení mohou zachytit; uživatelské místo – umístění části fitness vybavení, které může uživatel zabírat při stání, sezení, ležení nebo zavěšení;

plocha pro pohyb – základní oblast prostoru pro pohyb;

prostor pro pohyb – prostor kolem fitness vybavení, nezbytný pro bezpečné použití;

prostor pro cvičení – prostor na fitness vybavení, nad ním, nebo kolem něj, který může vybavení dosáhnout;

tlumení – výsledný vliv nosné části (částí) na snižování rychlosti, kterou může vybavení dosáhnout, a na zmírnění účinku nárazu v krajních polohách;

nucený pohyb – pohyb, který uživatel již nemůže samovolně zastavit žádným způsobem, pomocí své vlastní síly, po začátku pohybu;

volná výška pádu – nejvyšší svislá vzdálenost mezi uživatelským místem a vodorovným povrchem ležícím přímo pod ním;

² *Technické normy hovoří obecně o „provozovateli“, aniž by byl vymezen; pro potřeby této Příručky bylo vymezení upřesněno, např. s využitím metodického doporučení MZ ČR.*

uchopení – držení ruky kolem části obvodu opory;

sevření – držení ruky kolem celého obvodu opory;

trvale instalované fitness vybavení pro venkovní použití – trvale instalované, volně přístupné vybavení, na kterém nebo se kterým mohou pracovat zamýšlení uživatelé, bez dozoru a bez pomoci jiných lidí, s cílem upevnit si nebo zlepšit si své fyzické a intelektuální schopnosti;

Pozn.: Ze zákonů a technických norem byl proveden jen základní výběr pojmů, termínů či definic v bezprostředním vztahu k obsahu Příručky. Odkazované dokumenty citované v přílohách č. 1

2. SPOLEČNÉ ZÁSADY PRO PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ

2.1. Všeobecná základní povinnost provozovatele

Provozovatel zajišťuje bezpečný provoz veřejného zařízení a je za bezpečnost provozu přímo zodpovědný (příloha č. 5). K podpoře zajištění bezpečného provozu mu může pomoci tato Příručka.

Provozovatel zabezpečuje provádění kontrol veřejného zařízení včetně provozovaných herních a sportovních prvků.

Pokud je shledáno, že veřejné zařízení není bezpečné, musí být veřejnosti, včetně dětí, přístup zakázán.

Pokud je shledáno, že jednotlivý herní či sportovní prvek veřejného zařízení není bezpečný, musí být vyřazen z provozu, a až do opravy či odstranění nedostatku zabezpečen provozovatelem proti používání.

Příklady situací, kdy veřejné zařízení není bezpečné nebo kdy je zvýšené riziko nebezpečí:

- instalace zařízení není dokončená;
- nebyl nainstalován povrch tlumící nárazy;
- údržba nemůže zabezpečit požadovanou úroveň bezpečnosti;
- bezpečnost zařízení není ověřena roční nezávislou kontrolou (kap. 2.4.3).

Příklady situací, kdy herní nebo sportovní prvek není bezpečný:

- branka není zajištěná proti převrácení;
- existují prokázaná rizika zachycení hlavy, krku nebo prstů u herního či sportovního prvku;
- existují montážní závady;
- prvek je dočasně či trvale vyřazen z provozu (prošla životnost herního nebo sportovního prvku, např. zkorodované ocelové konstrukce, nevyhovující kotvení, neshoda s požadavky

technických norem), např. na základě návrhu osobou s odbornou způsobilostí.

2.2. Montáž (instalace)

Herní či sportovní prvek má být instalován bezpečně, ve shodě s pokyny výrobce, s požadavky technických norem a s platnou legislativou (např. stavebními a bezpečnostními předpisy). Může být prokázáno, že při zajištění bezpečnosti prvku bylo postupováno i jiným způsobem, než jakým uvádí technická norma, a sice posouzením rizik; při tomto postupu musí být v souladu se zákonem o obecné bezpečnosti výrobků doloženo, jaká rizika a konkrétní bezpečnostní kritéria jsou výrobcem stanovena a jak bylo zajištěno a doloženo (v procesu zkoušení – posouzení shody) jejich splnění.

Za vlastní provedení instalace a montáže je zodpovědný subjekt, který ji provádí (často to bývá dodavatel či výrobce prvků a celého zařízení). Po převzetí provozovatelem závisí dělení zodpovědností na konkrétních smluvních záručních podmínkách.

Bezprostředně po instalaci herních a sportovních prvků na nových veřejných zařízeních se doporučuje, aby provozovatel před převzetím zajistil prostřednictvím osoby s odbornou způsobilostí prověření shody s odpovídajícími evropskými normami, popřípadě i posouzení rizik tzv. „vstupní kontrolou“. Osoba s odbornou způsobilostí provádí kontrolu na principech nestrannosti a nezávislosti a prokázání odborné způsobilosti, jak je uvedeno dále v článku 2.4.3 Příručky.

Zaměření kontroly herních a sportovních prvků po instalaci zahrnuje například a zejména prověření úplnosti dokumentace (více viz čl. 2.3.5 Příručky) a důsledné provedení kontroly a posouzení možných nedostatků a neshod s normami, nevyhovující kotvení, neshoda s požadavky

prvků včetně náležitého proměření testovacími šablonami.

2.3. Provoz – systém řízení bezpečnosti

2.3.1. Obecně

Pro účely této Příručky je termín „řízení bezpečnosti“ definován v souladu s technickými normami (např. ČSN EN 1176-7) jako systém zavedený provozovatelem veřejného zařízení za účelem vymezení, udržování a pokud je třeba za účelem zlepšení bezpečnosti zařízení jako celku, včetně prvků a povrchů.

Citovaná norma vyžaduje po provozovateli zavedení tohoto systému. Pro tento účel může sloužit tato Příručka a zejména ustanovení této kapitoly. Provozovatel má ve všech etapách návrhu, instalace, kontroly, údržby a provozu brát v úvahu informace výrobce, např. předběžné informace/katalog, návody k instalaci a údržbě spolu s požadavky odpovídajících technických norem a jakékoli další odpovídající poznatky. Požadavky a instrukce výrobce nesmí být v rozporu s evropskými normami a zejména nesmí bránit možnosti a volbě provozovatele aplikovat nezávislou kontrolu např. předepisováním, kým bude tato roční kontrola prováděna (viz čl. 2.4.3 Příručky).

2.3.2. Kontrola a údržba

Aby se předešlo úrazům, je provozovatel povinen zajistit provádění pravidelné hlavní roční kontroly (v této Příručce používáme jednotně název „roční nezávislá odborná kontrola“) s následnou samostatnou údržbou všech jím spravovaných veřejných zařízení. Každý herní či sportovní prvek a jeho součásti mají být užívány, kontrolovány a udržovány podle návodu výrobce a v intervalech, které určuje norma.

Výrobce ve svých návodech informuje např. o materiálových vlastnostech výrobků, které je třeba vzít na zřetel, neboť mohou ovlivňovat četnost provozních kontrol. Uvádí rovněž návody k používání herních či sportovních prvků a upozorňuje na místa, na která je třeba se zaměřit při kontrole. Žádná norma ani žádný jiný předpis výrobce neopravňuje k tomu, aby určoval (či jakýmkoli způsobem podmiňoval), kdo může nebo kdo bude u jeho výrobků provádět roční nezávislé odborné kontroly. K pojmu nezávislost kontroly odkazujeme na přílohu č. 3.

Výběr odborně způsobilé osoby k provádění roční nezávislé odborné kontroly je výhradně volbou provozovatele. Provozovatel by ve vlastním zájmu měl brát v úvahu: nezávislost, odbornou způsobilost, pojištění pro kontrolní (inspekční) činnost a další ukazatele ve vztahu odborně způsobilé osoby (viz 2.4.3.2.). Zajištění roční nezávislé odborné kontroly jako hlavní roční kontroly podle ČSN EN 1176-7 je povinností provozovatele (nikoliv výrobce, technického či servisního střediska apod.).

U provozních kontrol musí brát provozovatel v úvahu místní podmínky, jež mohou ovlivnit nezbytnou četnost kontrol.

Provozovatel zajistí plánování kontroly a údržby, provádění pravidelných kontrolních prohlídek, evidenci zjištěných závad, drobné i celkové opravy, ale také čištění v intervalech podle potřeby a u některých druhů herních a sportovních prvků i mazání, konzervaci apod.

Provozovatel zajistí vedení kontrolní a servisní evidence (možno i ve formě elektronických záznamů, se zálohováním mimo PC, aby byla zajištěna trvalost záznamu).

2.3.2.1. Kontroly a jejich plánování

Kontrola herních a sportovních prvků umístěných na veřejném zařízení a veřejného zařízení jako celku sestává ze tří vzájemně se doplňujících segmentů:

běžné vizuální kontroly, provozní kontroly a hlavní kontroly (roční nezávislé odborné kontroly).

Běžná vizuální kontrola umožňuje rozeznat nápadné zdroje nebezpečí, které mohou být způsobeny používáním, nešetrným zacházením, vandalismem nebo povětrnostními podmínkami. Provozní kontrola je podrobnější kontrola technického stavu ověřující funkci a stabilitu zařízení, zvláště z hlediska opotřebení používáním, vlivy počasí apod. Roční nezávislá odborná kontrola je hlavní kontrolou, která se provádí za účelem nezávislého, odborného posouzení celkové úrovně bezpečnosti veřejného zařízení, a to jednotlivých herních a sportovních prvků, základů a dopadových ploch a povrchů, zejména na základě shody s příslušnými evropskými normami.

Podrobně je model kontrol rozveden v části 2.4 Příručky. To, že provozovatel postupuje správně a že řádně zajišťuje proces kontrol a bezpečný provoz veřejného zařízení, mu může garantovat značka kvality (viz část 5 Příručky).

Plánování kontrol zohledňuje místní podmínky a pokyny výrobce s ohledem na materiálové vlastnosti výrobku, jež mohou ovlivnit nezbytnou četnost kontrol. Plán by měl být sestaven s ohledem na provoz, opravy a údržbu zařízení. Plán má obsahovat seznam částí, které je třeba zkontrolovat v rámci různých kontrol, jakož i metody kontrol (viz výše, resp. čl. 2.4 Příručky). Servisní práce a opravy nejsou součástí kontroly, nýbrž probíhají od kontroly odděleně, samostatně (viz čl. 2.3.2.2) Jestliže byly v průběhu kontroly objeveny závažné neshody ohrožující bezpečnost, musí být bezodkladně odstraněny. Pokud to není možné, je třeba zařízení zajistit proti použití, např. jeho znehybněním nebo odstraněním.

Pokud je část zařízení odstraněna ze stanoviště, např. za účelem jeho údržby, je nutné veškeré kotvení nebo základy odstranit nebo zakrýt a místo zabezpečit.

Pokud není zařízení bezpečné, musí být veřejnosti, a to se zvláštním zřetelem na děti, přístup zakázán.

Plán kontrol a závěrů z prohlídek a odborných technických kontrol s podkladem o provedených opravách je nutnou evidencí, kterou uschovává provozovatel k prokázání péče o bezpečný provoz.

2.3.2.2. Běžná údržba a její plánování

Aby se snížilo riziko úrazu, provozovatel zajistí vypracování, zavedení a dodržování odpovídajícího plánu běžné údržby. Plán stanovuje údržbu prvků a jiných částí zařízení, pokyny pro postup při stížnostech, zjištění závad apod.

Běžná údržba veřejného zařízení – prvků a povrchů – sestává z preventivních opatření, jež udržují úroveň jejich bezpečnosti, prováděných shodně s příslušnými evropskými normami. Taková opatření zahrnují např.:

- a) utažení upevňovacích prvků;
- b) obnovení nátěru a novou úpravu povrchů zařízení;
- c) údržbu všech povrchů tlumících nárazy;
- d) promazání ložisek;
- e) obnovu označení vybavení za účelem indikace výšky náplní sypkého materiálu;
- f) čištění;
- g) odstranění cizích předmětů, např. skleněných střepů a jiných ostrých předmětů;
- h) obnovení sypké náplně na její správnou úroveň;
- i) údržbu volných ploch.

Význam údržby prvků je možné posuzovat z různých hledisek:

- bezpečnost je při pohybové či sportovní aktivitě nejzávažnějším hlediskem; zanedbává-li se údržba, může dojít i k vážným úrazům;
- ekonomické hledisko – nedostatečná údržba

zkracuje životnost náradí a snižuje jeho užitou hodnotu;

- estetické hledisko – dobře udržované herní a sportovní prvky mají přitažlivější vzhled než neudržované.

2.3.3. Stanovení bezpečnostních opatření

Provozovatel veřejného zařízení má opakovaně, nejméně jednou ročně, systematicky vyhodnotit účinnost všech použitých bezpečnostních opatření (včetně doporučení stanovených v příslušných evropských normách) a provést jejich změnu, pokud byla shledána jako nutná na podkladě zkušeností nebo změněných okolností.

K tomuto účelu může provozovateli významně napomoci roční nezávislá odborná kontrola (viz čl. 2.3.2.1, resp. 2.4 Příručky).

Zejména může provozovateli napomoci držení důvěryhodné značky bezpečnosti pro dané veřejné zařízení, pokud taková značka ve svém komplexu toto garantuje. Pro veřejná zařízení byla vyvinuta značka kvality přijatá do programu Česká kvalita, což její kredibilitu dokládá, popsána v kap. 5.

2.3.4. Pracovníci

Pracovníci provádějící úkoly, které jsou součástí řízení bezpečnosti, jako např. kontrola, oprava a údržba dětského hřiště, mají mít k tomu oprávnění. Pojem „oprávnění“ je použit v souvisejících technických normách.

Úroveň oprávnění se bude měnit v závislosti na úloze a může se projevit nutnost proškolení. Pověření pracovníci mají disponovat dostatečnými informacemi o svých úkolech a dostat informace o svých kompetencích a odpovědnostech. Všechny práce, které mohou ovlivnit bezpečnost

zařízení, např. svařování dílů zařízení, musí provádět pouze kvalifikovaní pracovníci.

2.3.5. Provozní dokumentace

O všech činnostech, které jsou součástí řízení bezpečnosti, by měl vést provozovatel záznamy.

Dokumentace týkající se veřejného zařízení má zahrnovat:

- a) certifikát o provedeném posouzení shody každého herního prvku třetí stranou, popř. prohlášení výrobce o shodě vydané na základě takového certifikátu (toto je v případě herních prvků dětského hřiště povinné, v případě sportovišť, tělocvičen a podobných veřejných zařízení nepovinné);
- doporučuje se vyžadovat i „závěrečný protokol“, neboť má být nedílnou součástí certifikátu; protokol obsahuje technickou specifikaci výrobků a vyobrazení výrobků, případně i další protokoly o provedených zkouškách;
- b) výrobcem dodanou konstrukční a nabídkovou dokumentaci a katalogový/technický list – pro každý herní či sportovní prvek, vystavený výrobcem a zahrnující podrobné specifické parametry prvku, podmínky pro instalaci aj.;
- c) pokyny výrobce pro provádění kontroly a údržby;
- d) záznamy provozovatele, např. (provozní) deník (záznamy o provozních kontrolách, údržbě, plánech a hodnocení bezpečnosti řízení);
- e) protokoly o vstupních a ročních nezávislých kontrolách;
- f) provozní řád.

Tato dokumentace má být přístupná v případě potřeby pro údržbu, kontrolu, opravy; důležitá je také při šetření úrazu či jiné nehody.

Provozní řád stanoví podmínky provozu veřejného zařízení. Stanovuje například podmínky

údržby, úklidu hrací plochy, sanaci písku, zakrývání pískovišť včetně četnosti výměny písku, stanovení postupu při pravidelných prohlídkách a kontrolách včetně povinností postupu instruktorů a cvičitelů při používání tělocvičného nářadí, způsobu závlahy zatravněných ploch a další. Příklad provozního řádu – viz příloha č. 4.

Všeobecná bezpečnostní opatření

Na dětském hřišti má být umístěna informační tabule se znakem (piktogramem) dětského hřiště, návštěvním řádem a dalšími údaji:

- a) názvem dětského hřiště;
- b) adresou dětského hřiště;
- c) telefonním číslem k přivolání záchranné služby;
- d) telefonním číslem pro spojení s údržbou k nahlášení vážných závad;
- e) ostatními odpovídajícími místními informacemi, které si podle místních podmínek určí provozovatel.

Vchody/vjezdy na dětské hřiště, (popřípadě východy, výjezdy a únikové cesty atp.) určené veřejnosti a záchranné službě musí být kdykoli přístupné a prosté překážek.

2.3.6. Evidence úrazu

K dispozici musí být písemné postupy pro provedení záznamu a řešení případných úrazů, nehod, požáru apod.

O hlášených či jinak zjištěných úrazech a nehodách musí provozovatel provést zápis, který obsahuje (indikativně, přiměřeně dané situaci):

- a) datum a čas úrazu, nehody;
- b) věk a pohlaví poškozeného;
- c) herní/sportovní prvky související s nehodou;
- d) odhad počtu osob na veřejném zařízení v době nehody;
- e) popis úrazu, nehody; je-li to relevantní, též po-

pis oblečení a obuvi zraněného;

- f) druh zranění včetně zraněných částí těla;
- g) přijatá opatření (ošetření, předání záchranné služby atp.);
- h) informace od svědků, kontakty na ně;
- i) všechny následné úpravy zařízení;
- j) další důležité informace, např. povětrnostní podmínky.

Tyto informace by měly být použity ke zlepšení bezpečnosti na veřejném zařízení a uchovány pro případné kontroly a další použití.

Za provedení záznamu o **školním úrazu** je zodpovědný statutární orgán či jím pověřená osoba. Konkrétní postup je stanoven rezortními pokyny. Tato Příručka neřeší další kroky a opatření vyplývající z jiných dokumentů, např. podávání informací o úrazu dítěte zákonnému zástupci, záznamy pro pojišťovny apod.

2.3.7. Oprava a údržba

Oprava a údržba zahrnuje opatření směřující k nápravě závad nebo obnovu požadované úrovně bezpečnosti zařízení a povrchů hřišť. Provozovatel zajišťuje opravy kvalifikovanou osobou.

Taková opatření například zahrnují:

- a) výměnu kotevnic a upevňovacích prvků;
- b) opravy svarů;
- c) výměnu opotřebovaných nebo vadných součástí;
- d) údržbu konstrukcí a dílů;
- e) údržbu herního či sportovního povrchu.

Závady, k nimž došlo v průběhu provozu a které představují riziko bezpečnosti, musí být bezodkladně opraveny. Pokud to není možné, doporučuje se zařízení zajistit proti použití, např. znehybněním nebo odstraněním.

Dokud není nebezpečné zařízení opraveno a povoleno jeho používání, má být veřejnosti zabráněno v přístupu.

2.3.8. Bezpečnost osob

Za provozu se neprovádějí opravy, které by mohly ohrozit bezpečnost pracovníků údržby, uživatelů veřejného zařízení nebo jiné veřejnosti.

Pozn.: na tuto oblast se mohou vztahovat další bezpečnostní předpisy.

2.3.9. Úpravy zařízení

Úpravy jednotlivých certifikovaných prvků či jejich konstrukce, které by mohly ovlivnit bezpečnost prvků se provádějí po konzultaci s výrobcem nebo autorizovanou osobou, kteří rozhodnou o případné recertifikaci.

2.3.10. Další provozní opatření doporučená pro provozovatele

1. Provozovatel určí nebo pověří pracovníka k zabezpečení přejímky výrobků (prvků) a k nim určených dokladů.
2. Provozovatel provozuje a udržuje prostory a výrobky v bezpečném stavu zpravidla podle vypracovaných provozních předpisů k danému prostoru sportovního či herního objektu a v souladu s příslušnou technickou normou (ČSN EN, viz příloha č. 2 Příručky) a informacemi k výrobku.
3. U výrobků, které byly uvedeny do provozu před platností současných platných ČSN EN, by měl provozovatel zajistit osobou s odbornou způsobilostí v oblasti pro herní a sportovní zařízení určení bezpečnostních rizik vyplývajících z dalšího možného provozování herních či sportovních výrobků a zabezpečit provedení odpovídajících úprav tak, aby užívání výrobků bylo bezpečné (i s ohledem na omezenou dobu životnosti výrobků), např. upravení dopadové plochy.

4. Provozovatel vydává provozní předpisy pro bezpečný provoz veřejného zařízení. Tyto předpisy (řád) stanoví náležitosti úklidu, údržby, péče o zeleň, určení četnosti kontrol a další. Provozní předpisy slouží provozovateli při provozování zařízení.
5. Provozovatel zabezpečuje aktualizaci dokumentace podle platných ČSN EN a rezortních metodických pokynů. O všech činnostech realizovaných ve spojitosti s provozem je třeba vést záznamy jako součást řízení bezpečnosti provozu.
6. Provozovatel informuje uživatele formou návštěvního řádu umístěného zpravidla u vstupu na hřiště. Návštěvní řád zpracovává provozovatel zpravidla sám s ohledem na daný objekt, požadavky příslušných ČSN EN a v souladu s místní závaznou vyhláškou (obvykle vyhláška o ochraně veřejné zeleně). Také pro tělocvičné zařízení má být zpracován provozní řád (umístěn bývá u vstupu do tělocvičny či na sportovní hřiště) a dále řád k uskladnění tělocvičného nářadí (umístěný zpravidla u vstupu do nářadovny).

2.3.11. Informace výrobce o užívání, kontrole a údržbě

Výrobce/dodavatel je povinen poskytnout návod (pokyny) k provádění údržby a kontrol, jehož obsahem je také údaj o tom, že četnost kontrol se může měnit s typem zařízení (např. u zařízení, kde stabilita spočívá na jednom sloupu – odborně „na jedné stabilní stojně“, s použitými materiály či s jinými faktory (např. zátěžovým užíváním, úrovněmi vandalismu, znečištěním ovzduší, stářím zařízení).

Výrobce/dodavatel je rovněž povinen poskytnout výkresy a schémata, které jsou nezbytné k údržbě, opravám a kontrolám.

Informace musí zahrnovat stanovení četnosti kontrol nebo údržby zařízení či jeho součástí. Tam, kde je to důležité, musí obsahovat poučení o údržbě rizikových částí výrobku.

Výrobce/dodavatel je povinen zabezpečit informace týkající se kritické výšky pádu zařízení povrchu tlumícího náraz, zkoušeného v souladu s ČSN EN 1177, ještě před přijetím objednávky (dle souboru norem ČSN EN 1176).

Výrobce nemůže nijak omezovat a vylučovat provádění nezávislé kontrolní činnosti (např. že kontrolu mohou provádět jen osoby jím proškolené či pouze jeho zaměstnanci apod.), protože takové postupy nejsou v souladu s evropskými akreditačními principy ve vztahu k nezávislosti posuzování shody.

2.4. Model třístupňové kontroly

V této kapitole rozvádíme podrobněji popis modelu třístupňové kontroly provozu veřejných zařízení.

2.4.1. Běžná vizuální kontrola

Běžná vizuální kontrola umožňuje rozeznat nápadné zdroje nebezpečí, které mohou být způsobeny např. používáním, nešetrným zacházením, vandalismem nebo povětrnostními podmínkami. Běžnou vizuální kontrolu provádí provozovatelem pověřená osoba, která je poučena o provádění této kontroly.

O provedení běžných vizuálních kontrol se vyhotoví jednorázový zápis v provozní dokumentaci (např. provozní deník), při zjištění závady se zápis provádí vždy.

Četnost kontroly závisí na intenzitě využívání veřejného zařízení; pro některá veřejná zařízení, např. ta, jež jsou vystavena ve vysoké míře vandalismu, může být nezbytná denní prohlídka tohoto typu.

Příklady zaměření běžné vizuální kontroly:

- poškozené či zlomené součásti;
- střepy a rozbité lahve;
- spadané části stromů či cizích předmětů z důvodu povětrnostních vlivů;
- injekční stříkačky;
- další cizí předměty v pískovišti nebo na ploše hřiště.

2.4.2. Provozní kontrola

Provozní kontrola je podrobnější kontrola ověřující funkci a stabilitu zařízení, zvláště z hlediska opotřebení používáním, vlivy počasí apod.

Provozní kontrolu provádí provozovatelem pověřená osoba, seznámená (proškolená) s charakterem herních či sportovních prvků na daném veřejném zařízení a s povinnostmi jejich údržby. V praxi to může být zaměstnanec provozovatele i externí subjekt.

Četnost provozních kontrol závisí na frekvenci užívání daného veřejného zařízení. Interval předešlý normou bývá obvykle od jednoho do tří měsíců (podle místních podmínek a informací od výrobce/dodavatele herních a sportovních prvků).

O provozních kontrolách se vedou vždy písemné záznamy, které musí být archivovány.

Příklady zaměření provozní kontroly:

- čistota;
- dostatečná vrstva sypkého materiálu v dopadových plochách (značka základní úrovně vyznačená na prvku uvádějící do jaké výše má dosahovat sypký materiál);
- kvalita povrchu, dopadových ploch, odkryté základy;
- ostré hrany, chybějící a poškozené části, nadměrné opotřebení pevných i pohyblivých dílů;
- celistvost konstrukce.

2.4.3. Roční nezávislá odborná kontrola

2.4.3.1. Obecně

Roční nezávislá odborná kontrola je ve smyslu evropských norem „hlavní“ kontrolou, která se provádí za účelem nestranného, odborného posouzení **celkové úrovně bezpečnosti** veřejného zařízení, zejména jednotlivých herních a sportovních prvků, základů, dopadových ploch a povrchů, zejména na základě ověření shody s příslušnými evropskými normami. Jedná se např. posuzování změn úrovně bezpečnosti zařízení plynoucí z provedené montáže, opotřebení v důsledku běžného užívání, provedených oprav, dodatečně vestavěných nebo vyměněných částí, povětrnostních vlivů, známek rozpadu nebo koroze.

Při jejím provádění osoba s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení (věnujte prosím pozornost definici v čl. 1.3) vychází z informací výrobce (např. pokyny pro zvýšenou pozornost u kontroly zařízení s jednou stabilní stojinou). V případě potřeby určení míry rizika daného zařízení provede osoba s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení posouzení rizik.

Jak již vyplývá z názvu, provádí se tato kontrola jedenkrát ročně, nicméně zvláštní podmínky provozu si mohou vyžádat kratší interval kontroly. Zajištění bezpečnosti daného zařízení je plně v odpovědnosti provozovatele.

Na základě roční nezávislé odborné kontroly musí být zjednána náprava a zjištěné závady opraveny tak, aby byl opět zajištěn bezpečný provoz. Zvláštní zřetel musí provozovatel brát na prvky, které osoba s odbornou způsobilostí provádějící kontrolu označí z hlediska bezpečnosti za nevyhovující. Takový prvek pak provozovatel vyřadí

do zajištění opravy či rekonstrukce z užívání, nebo jej trvale odstraní z provozu a z veřejného zařízení. Provozovatel jej zajistí technicky tak, aby nemohl být do následné opravy nebo do odstranění používán.

2.4.3.2. Požadavky na odbornou způsobilost osoby provádějící roční nezávislé odborné kontroly

Roční nezávislou odbornou kontrolu provádí provozovatelem sjednaná osoba s odbornou způsobilostí, která je nezávislá ve vztahu k provozovateli, výrobci a dodavateli herních a sportovních prvků či k jiným zainteresovaným subjektům, čímž je vyloučen střet zájmů.

V příloze 3 je vymezení nezávislosti osoby s odbornou způsobilostí.

Úroveň odborné způsobilosti není v normách jednoznačně vymezena. Proto profesní komora, člen Hospodářské komory ČR, vyvinula pod záštitou certifikačního orgánu České společnosti pro jakost (ČSJ) akreditovaný systém kvalifikací certifikovaného revizního technika (setkáváme se též s pojmy kontrolor, inspektor apod.) v oblasti tělocvičného zařízení a dětských a sportovních hřišť. Systém zahrnuje průběžné vzdělávání, doškolení a proškolení o novém vývoji legislativy, norem, posuzování rizika a správné praxe provozu veřejných herních a sportovních zařízení. Certifikační orgán uznává a potvrzuje individuálně inspektory, kteří prokázali požadovanou úroveň znalostí a prokázali způsobilost požadovaného standardu.

Certifikovaný revizní technik je osobou s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení, nestrannou a nezávislou ve vztahu k výrobku i k provozovateli zařízení ve smyslu již citované přílohy č. 3. Svoji způsobilost k provedení roční nezávislé odborné kontroly prokazuje

certifikátem obdržným v kvalifikačním systému České společnosti pro jakost (ČSJ) akreditovaném národním akreditačním orgánem ČIA (Český institut pro akreditaci). Technik prokazuje své schopnosti prostřednictvím sérií zkoušek (ústní, písemné, praktické) a je pod trvalou kontrolou kvality u certifikačního orgánu, kde absolvuje první rok vstupní školení v rozsahu min. 50 hodin. Prostřednictvím profesní asociace se nadále každoročně průběžně v oboru vzdělává 20–50 hodin a formou písemných testů je prověřována trvalá kontrola kvality odborné způsobilosti.

Certifikovaný revizní technik podepisuje a dodržuje kodex etického chování.

Certifikovaný revizní technik, který je odborně kvalifikován provádět roční kontroly bezpečnosti veřejných zařízení, je zároveň kvalifikován pro kontroly nově instalovaných veřejných zařízení herních i sportovních. Výstupem z kontroly je tomto případě protokol revizní protokol (zpráva) o vstupní kontrole (viz v dalším).

Provozovatel by si měl ve svém vlastním zájmu ověřit, zda osoba, která nabízí odbornou technickou kontrolu herních a sportovních veřejných zařízení, je pojištěná za škodu v oblasti odpovědnosti za kontrolní činnost – posouzení bezpečnosti uvedených zařízení. Toto pojištění by se mělo vztahovat přímo na vykazovanou kontrolní činnost v oblasti herních a sportovních zařízení, neboť běžné pojištění z provozní činnosti vykazuje zpravidla krácené plnění. Je to speciálně uzavřená pojistka pro kontrolní činnost, nikoliv obecně pro výkon povolání. Výši pojistky revizního technika doporučujeme pro pokrytí plnění ve výši 10 mil. Kč.

Z výše uvedeného vyplývá, že by provozovatel ve svém vlastním zájmu měl pečlivě volit nejen dodavatele kvalitních herních a sportovních prvků, ale také kvalitní a prověřenou osobu s odbornou způsobilostí: nezávislou ve vztahu k vý-

robci i provozovateli, pověřenou k uvedené činnosti, pojištěnou, se znalostí legislativy a ČSN EN, aby mohla být provozovateli plnou zárukou pro správné a bezpečné provozování, neboť provozovatel je ten, kdo je za bezpečný provoz veřejných zařízení zodpovědný (viz příloha č. 5).

2.4.3.3. Zaměření, obsah a rozsah roční nezávislé odborné kontroly

Předmětem roční nezávislé odborné kontroly je nezávislé ověření a zjištění celkové úrovně bezpečnosti herních a sportovních prvků včetně dopadových ploch v návaznosti na ověření souladu (shody) jednotlivých herních a sportovních prvků i celého veřejného zařízení ve vztahu k právním předpisům (příloha č. 1) a technickým normám (příloha č. 2). Do celkové úrovně bezpečnosti je rovněž zahrnutý technický stav prvků, jejich základů, povrchů a celého veřejného zařízení, jenž se mění v průběhu používání, vlivem povětrnostních vlivů, následkem hniloby, koroze apod., dále po jakýchkoliv změnách provedených na základě přijatých bezpečnostních opatření, z provedených oprav nebo dodatečně přidaných nebo vyměněných částí.

Provozovatel nového veřejného zařízení by měl mít provedenu – osobou s odbornou způsobilostí – též nezávislou kontrolu, která mu ověří, zda jeho nově instalované veřejné zařízení je bezpečné a zda herní či sportovní prvky jsou správně nainstalovány a jsou v souladu s bezpečnostními požadavky norem. Není-li zařízení bezpečné, nelze zařízení zpřístupnit veřejnosti. Výstupem z kontroly je tomto případě protokol revizní protokol (zpráva) o vstupní kontrole. Provozovatel tak má podklad k jednání s dodavatelem, aby ten zajistil opravu a úpravy tak, aby zařízení bylo bezpečné a ve shodě s požadavky norem.

Rozsah prací a z toho vyplývající náklady za pro-

vedenou revizi a zpracování revizního protokolu se odvíjí od počtu a druhu herních či sportovních prvků a úrovně náročnosti provedené kontroly (např. atypické prvky, lanová zařízení, výškové práce, posouzení rizik apod.). Poptávka na provedení roční nezávislé odborné kontroly i vlastní smlouva na provedení kontroly mají detailně obsahovat zaměření, obsah a rozsah kontroly a tomu má být podřízen výběr nabídek. Bez takové specifikace může být nesrovnatelné porovnání cen nabídek a výběr. Služba za neadekvátně nízkou cenu nemusí zahrnovat potřebný a požadovaný rozsah a kvalitu kontroly. Kvalitně provedená revize je pro provozovatele prostředkem prevence před případnými úrazy dětí a mládeže.

Příklady zaměření, obsahu a rozsahu roční nezávislé odborné kontroly:

- kontrola odstranění závad uvedených v revizním protokolu předcházející roční (případně vstupní) kontroly (předloženého provozovatelem);
- ověření úplnosti a aktuálnosti dokumentace pro všechny herní a sportovní prvky;
- posouzení možných nedostatků a neshod s příslušnými normami ve vztahu k instalaci herních a sportovních prvků (nezbytně na základě proměření kalibrovanými testovacími šablonami), zejména pokud nebyla provedena kontrola herních a sportovních prvků po instalaci, nebo pokud mohlo k relevantním změnám dojít v čase užívání prvků;
- ověření technického stavu na základě opotřebení či poškození součástí, např. používáním, povětrnostními vlivy, hnilobou, korozi nebo vandalismem;
- zvláštní pozornost se věnuje součástem utěsněným po celou dobu životnosti a soudržnosti konstrukcí;
- kontrola kotvení – může vyžadovat vykopání

nebo demontáž některých částí. K zjištění dalšího možného poškození konstrukce mohou být nezbytná dodatečná opatření;

- kontrola povrchu tlumičích náraz (sykplých i pevných materiálů);
 - kontrola velikosti dopadové plochy, co do rozsahu, a dodržení volných prostorů;
 - kontrola prvků a částí, které zahrnují plasty vyztužené skleněným vláknem (GRP). Pokud by skleněná vlákna vystupovala následkem opotřebení nebo poškození (to platí především pro skluzavky), navrhne osoba provádějící kontrolu opatření (např. výměnu nebo opravu poškozených prvků nebo jejich částí);
 - kontrola dalších bezpečnostních požadavků specifických pro různé herní a sportovní prvky (např. lanová centra či lanovkové dráhy);
 - u prvku umístěného na jedné stabilní stojně by měla být věnována zvláštní pozornost údržbě, například na základě preventivního sledování postupného zhoršování stavu;
 - v případě zbytkového rizika (např. když riziko není upraveno a podchyceno v normě) stanoví osoba s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení posouzení rizika;
 - zpracování detailní fotodokumentace, která přesně identifikuje konkrétní závady;
- zde je vhodné poznamenat, že předložení fotodokumentace je příkladem požadavku, který nevyplývá přímo jako povinnost z technické normy; nicméně je fotodokumentace velmi důležitá proto, aby mohl provozovatel se zjištěnou závadou dále pracovat (konkretizace závady dodavateli či opravárenské firmě, kontrola, že závada byla odstraněna, atp.; proto nemusí stačit zadat poptávku na kontrolu „jen“ s odkazem na normu (normy) ze souboru ČSN EN 1176, ale fotodokumentaci je dobře specificky uvést;
- detailní soupis závad a neshod k odstraně-

ní, jejich zpracování do revizního protokolu (zprávy) (viz dále).

Nezávislá kontrola prokazuje shodu s požadavky ČSN EN i **mimo roční pravidelnou kontrolu** např. v těchto případech:

- nastaly změny bezpečnosti prvků plynoucí z provedených oprav nebo dodatečně přidaných nebo vyměněných částí, např. na základě přijatých bezpečnostních opatření dle předchozích zjištění u ročních či provozních kontrol (ověřuje se doložení nového posouzení a prokázání shody s požadavky ČSN EN);
- došlo k rozšíření veřejného zařízení o nový herní či sportovní prvek, došlo k rekonstrukci apod.
- u veřejných zařízení, která jsou zatížena silným provozem nebo jsou často pronajímána, se doporučuje provedení častější kontroly (po 6 měsících).

Roční nezávislou odbornou kontrolu nemůže nahradit žádný jiný stupeň kontroly ani servisu. Servisní kontrola není normami (viz příloha č. 2) stanovena, jedná se pouze o servisní opravy, které má provozovatel zajišťovat až na základě objektivně zjištěných výsledků prováděných kontrol (běžných, provozních, ročních nezávislých). Roční nezávislá odborná kontrola nemůže být proto zaměňována za roční servisní kontrolu. V takovém případě neplní provozovatel požadavek normy na nezávislou odbornou roční kontrolu.

Provedená roční kontrola u zařízení s řízeným provozem (školská zařízení apod.) nezabývá provozovatele povinností před užitím herních či sportovních prvků vizuálně, tlakem a tahem zkontrolovat jejich bezpečnou použitelnost. Po ukončení cvičení je provozovatel povinen zkontrolovat uložení tělocvičného nářadí na předepsaném místě (uvedené povinnosti se uvádějí v provozním řádu příslušného veřejného zařízení a v povinnostech pro pedagogické pracovníky).

Provedení kontrol a oprav za provozu, které by mohly ohrozit bezpečnost zaměstnanců, dětí, žáků, studentů nebo veřejnosti, je nutno zabránit. Zařízení musí být po tuto dobu vyřazeno z provozu.

Roční kontroly by se neměly provádět bez dostupnosti následujících podkladů, dokladů a informací:

- aktuální dokumentace o herních a sportovních prvcích;
- informace pro údržbu, provoz a kontrolu, technické listy;
- doklady k revizi, např. atesty, prohlášení o shodě/certifikáty atd.;
- záznamy o prováděných zkouškách a kontrolách;
- záznamy z předchozích vstupních, provozních a ročních kontrol.

2.4.3.4. Revizní protokol o provedení roční nezávislé odborné kontroly

O provedení roční nezávislé odborné kontroly sepíše osoba s odbornou způsobilostí revizní protokol (zprávu, posudek) s detailním popisem závad k odstranění. Revizní protokol herních a sportovních prvků u veřejných hřišť musí obsahovat podrobné zhodnocení stavu zařízení, závady musí být jasně definované a musí se zde plně promítnout požadavky ČSN EN, neboť i v případě pojistného plnění budou pojišťovny požadovat prokázání shody s požadavky ČSN EN.

Dále uvádíme indikativní soupis náležitostí a bodů, které by věcně měl protokol obvykle obsahovat: druh revize (vstupní, provozní, hlavní roční);

- a) vymezení kontrolovaného subjektu (identifikační údaje provozovatele, identifikace místa a vymezení kontrolovaného zařízení, atp.;

- b) soupis použitých měřicích přístrojů a zkušebních šablon (s uvedením čísel kalibračních listů);
- c) soupis legislativních předpisů a ostatních předpisů a metodik, které se ke kontrolní činnosti vztahují a seznam technických norem podle kterých osoba s odbornou způsobilostí při kontrole postupuje;
- d) stručný popis provedených úkonů (popis a identifikace zařízení, prohlídka a upřesnění kontrolovaných částí s odkazem na požadavky ČSN EN, záznam o provedených měřeních nejlépe s přílohou s fotodokumentací);
- e) soupis zjištěných závad s uvedením ustanovení platného předpisu, které bylo porušeno nebo nebylo splněno (závady je vhodné členit na provozní a na neshody s platnými technickými normami a předpisy);
- f) datum vypracování a předání revizního protokolu;
- g) jméno, podpis, evidenční číslo platného osvědčení revizní technika a obvykle otisk razítka;
- h) závěr revize u každého prvku:
 - prvek je/není z hlediska bezpečnosti schopen provozu
 - prvek vyhovuje/nevyhovuje příslušné ČSN EN (uvést čísla technických norem)
- i) návrh na opatření k odstranění každé neshody (termíny odstranění závad se nestanovují; od okamžiku podpisu při převzetí protokolu je odstranění zjištěných závad povinností provozovatele;
- j) v případě zbytkových rizik (tedy specifických rizik, které nejsou podchyceny v normách) lze provést jejich rozbor;
- k) závěr revizní zprávy – velmi důležitá část revize – podává celkové zhodnocení stavu veřejného zařízení. Závady jednotlivých prvků musí být jasně definované.

Ve zprávě musí být zřetelně uvedeno, který herní či sportovní prvek osoba s odbornou způsobilostí určuje jako neprovozuschopný a navrhne jej k vyřazení z užívání.

S ohledem na promlčecí lhůty se doporučuje, aby provozovatel archivoval revizní protokol pro každé jeho veřejné zařízení minimálně čtyři roky, optimálně ale až po dobu životnosti (používání) prvků.

2.4.3.5. Smluvní vztah k zajištění nezávislé kontrolní činnosti

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský zákoník) zahrnuje mimo jiné závazky z právních jednání, které se vztahují na kontrolní činnosti a způsob uzavření smluvního vztahu k tomu. Smlouvou o kontrolní činnosti se „kontrolor“ (v této Příručce osoba s odbornou způsobilostí, resp. přesněji osoba s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení) zavazuje zjistit nestranně stav určité věci nebo ověřit výsledek určité činnosti a vydat o tom „kontrolní osvědčení“ (v této Příručce „revizní protokol“), objednatel se pak zavazuje zaplatit mu odměnu.

Postupy pro provozovatele pro zadání zakázky a ke sjednání smlouvy jsou následující (indikativně):

- Co nejpřesněji **vymezit zaměření, obsah a rozsah roční nezávislé odborné kontroly**, včetně požadavků na věcný rozsah revizního protokolu (viz odstavce 2.4.3.3, resp. 2.4.3.4).
- **Zajištění odborné péče, způsobilosti** – Provozovatel si co nejpřesněji vymezí a ve svém zájmu také ověří odbornou způsobilost osoby s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení k provedení kontroly (viz odst. 2.4.3.2).
- **Zajištění nezávislosti provedení kontroly**

– Provozovatel co nejpřesněji vymezí a ověří nezávislost osoby s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení k provedení kontroly (viz odst. 2.4.3.2, s přihlédnutím k příloze 3 Příručky).

- **Ověření pojištění ke kontrolní činnosti** v oblasti herních a sportovních zařízení – osoba s odbornou způsobilostí v oblasti herních a sportovních zařízení k provedení kontroly je odpovědná za plnění kontrolní činnosti. (viz odst. 2.4.3.2.).
- **Součinnost** – Objednatel zajistí osobě s odbornou způsobilostí součinnost nutnou k provedení kontroly, zejména mu umožní potřebný přístup a poskytne potřebné doklady ke kontrole (viz odst. 2.4.3.3).

Smlouva může být uzavřena i formou objednávky. Je v zájmu provozovatele podchytit v ní všechny výše uvedené aspekty.

3. SPECIFICKÉ ZÁSADY PRO PROVOZ VENKOVNÍCH HRACÍCH PLOCH

3.1. Úvod

Neudržovaná a nezabezpečená pískoviště mohou představovat riziko ohrožení zdraví uživatelů venkovní hrací plochy, což jsou především děti, které ještě nemají dostatečně vyvinutý imunitní systém. Při nedostatečné údržbě hrozí znečištění venkovních hracích ploch (pískoviště) zejména výkaly zvířat. V písku se mohou nacházet patologické mikroorganismy a parazité, které mohou poškodit zdraví. Obecně platí, že při hře v pískovišti se lze nakazit bakteriálními, parazitárními a virovými nemocemi. Z pískoviště kontaminovaného výkaly zvířat hrozí například salmonelóza, toxoplazmóza, leptospiróza, giardióza, toxokaróza a teniáza. Společným znakem přenosu původců jmenovaných onemocnění je přenos ústy do trávicího traktu. Nelze opomenout i fyzikální rizika – mechanické poškození kůže sklem nebo použitou jehlou. Z těchto důvodů je ochrana veřejného zdraví na *venkovních hracích plochách s pískovištěm* upravena legislativně (viz níže), na rozdíl od dětských hřišť obecně.

Podmínky pro řádný provoz veřejných zařízení, včetně „venkovních hracích ploch pro hry dětí“ jsou předmětem předcházejících částí Příručky. Zde uvádíme pouze některé aspekty vyžadující zvláštní pozornost ve vztahu k venkovním hracím plochám.

Zákon o ochraně veřejného zdraví stanoví, že provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí je povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem

(vyhláška č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, v platném znění). Podmínky provozování takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů upraví provozovatel v provozním řádu. Provozní řád nepodléhá schválení orgánem ochrany veřejného zdraví.

3.2. Doporučené zásady provozu venkovních hracích ploch

Do jednoduchých tezí shrnujeme následující principy, které by měl provozovatel zajistit a kterým doporučujeme věnovat zvýšenou pozornost:

- zdravotní nezávadnost písku – doklad o splnění hygienických limitů pro písek podle vyhlášky č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů,
- kvalitu písku lze ověřit zevrubně vizuálně (odstraněné listy a jiné předměty apod.), konkrétní úroveň znečištění písku lze zjistit zajištěním mikrobiologické či parazitologické analýzy;
- provádění údržby písku – zahřátí, překopávání, prosívání písku, včetně nastavení četnosti úklidu a výměny písku;
- zakrytí pískoviště – vhodným vzdušným materiálem, jako je např. hustá síťovina;
- četnost výměny písku – výměna písku závisí na využití (vytížení) pískoviště a prováděných opatřeních k sanitaci písku; doporučuje se výměna písku 1x ročně;
- kvalita zatravnění – celistvost zatravnění, údržba;
- kvalita závlahové vody – voda musí odpovídat alespoň I. třídě – vhodná pro závlahu, jakosti odpovídající ČSN 75 7143;

- uzavření hrací plochy – povinnost oplocení pozemku je stanovena pro zařízení pro výchovu a vzdělávání a provozovny pro výchovu a vzdělávání;
- provozní řád – má obsahovat podmínky provozu hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů; provozní řád vypracuje provozovatel venkovní hrací plochy;
- zařízení musí splňovat bezpečnostní normy, a to jak ve vztahu k prevenci úrazů, tak i ve vztahu k požadavkům zdravotní nezávadnosti; musí respektovat např. věkové zvláštnosti dětí;
- zdravotní nezávadnost použitých materiálů pro výstavbu ploch a zařízení hracích ploch; při volbě rostlin a dřevin vysazovaných na pozemky určené pro zařízení pro výchovu a vzdělávání a provozovny pro výchovu a vzdělávání musí být zohledněna ochrana zdraví dětí a žáků; rostliny, travnaté plochy a dřeviny musí být řádně udržovány.

Zdůrazňuje se, že všechny obecné principy a postupy, popsané v částech 1 a 2 Příručky, např. ve vztahu k zajištění třístupňové kontroly (viz. kap. 2), platí i pro venkovní hrací plochy.

Doporučuje se rovněž oplocení venkovních hracích ploch s provozovatelem (nejen školských, kde je povinnost oplocení daná zákonem), a to z důvodu snazšího zajištění hygienických, popř. bezpečnostních požadavků, zejména jedná-li se o venkovní hrací plochy s pískovištěm.

3.3. Státní zdravotní dozor

Pískoviště, resp. písek v pískovišti jsou předmětem pravidelné kontroly státního zdravotního dozoru, který zajišťují orgány ochrany veřejného zdraví (dále jen OOVZ) v souladu s kontrolními plány příslušné Krajské hygienické stanice (dále

jen KHS). Předmětem kontroly je kontrola provozního řádu a vizuální kontrola pískoviště, a dále kontrola povinností uložených v § 3 odst. 1 až 4 vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, a to podle typu zařízení. Součástí kontroly může být i odběr písku z pískoviště, který je laboratorně analyzován po stránce mikrobiální, chemické a parazitologické. V případě nevyhovujícího výsledku analýzy postupuje státní zdravotní orgán ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví a správního řádu. OOVZ vždy požaduje především plnění nápravných opatření a současně lze provoz pískoviště – venkovní hrací plochy zakázat, a to do doby odstranění závad. Z hlediska ochrany veřejného zdraví musí provozovatel při kontaminaci písku, nevyhovujících hygienických limitech podle vyhlášky č. 238/2011 Sb., zajistit výměnu písku a provést účinná opatření ke snížení pravděpodobnosti jeho kontaminace.

Informovanost veřejnosti

KHS jsou oprávněny informovat veřejnost o závěrech kontrol provedených státním zdravotním dozorem nad pískovišti venkovní hrací plochy, a to v rozsahu:

- uvedení totožnosti kontrolované osoby;
- stavu kontrolovaného objektu;
- povaze případného rizika;
- přijatých nápravných opatření;
- dalších informací nezbytných k ochraně veřejného zdraví.

4. SPECIFICKÉ ZÁSADY PRO PROVOZOVÁNÍ SPORTOVIŠŤ, TĚLOCVIČEN A PODOBNÝCH ZAŘÍZENÍ

4.1. Obecné zásady

4.1.1. Sportovní prvky a požadavky na jejich bezpečnost

Bezpečnost je základním požadavkem při sportovních aktivitách. Přitom je nutné chápat bezpečnost vždy v přímém vztahu k druhu aktivity, neboť možnost úrazu je při každé sportovní aktivitě jiná.

Bezpečnostní požadavky na sportovní prvky pro sportoviště, tělocvičny a podobná zařízení jsou podstatnou součástí zajištění bezpečné sportovní aktivity; jsou upraveny normami (viz příloha č. 2), které zohledňují řadu nutných aspektů (tvar a rozměry, nosnost nářadí, pružnost nářadí a další).

Bezpečnostní požadavky na sportovní prvky (na rozdíl od požadavků na herní prvky pro dětská hřiště) nejsou legislativně regulovány, neexistuje právní povinnost na posouzení shody prvku s normou při uvedení na trh (do používání). Neznamena to však, že by neměly požadavkům norem vyhovovat. Naopak, je zde zvýšené riziko, které s sebou nevyhovující zařízení přináší, a neshoda s normou a z toho vyplývající rizika mohou být odhalena až osobou s odbornou způsobilostí při roční kontrole.

Zajištění bezpečnosti je ovlivněno konkrétním způsobem používání sportovních prvků (umístění, použití k určenému účelu, nastavení, uložení, zohlednění životnosti, prodloužení životnosti údržbou, provádění kontrol atd.). Obecné aspekty provozu jsou popsány v kapitole 2. Zde uvádíme jen vybraná specifika pro sportoviště, tělocvičny a podobná veřejná zařízení.

4.1.2. Manipulace se sportovními prvky

Podmínky provozu mají zajistit jednoduchou a bezpečnou manipulaci se sportovními prvky. Je třeba vyloučit takové mechanismy, které mohou vést k úrazu hmotností přemísťovaných prvků nebo složitostí a náročností funkce. Má-li se nářadí častěji přemísťovat, musí se dbát na bezpečný a snadný způsob přemístění, zejména u těžšího a rozměrnějších sportovních prvků.

4.1.3. Upevnění sportovních prvků a jejich ukládání

Podmínky provozu musí zaručovat, že sportovní prvky snesou zatížení bez narušení pevnosti nebo deformace.

Demontovatelné sportovní prvky musí být zajištěny tak, aby nemohlo dojít k samovolnému uvolnění. U volně přístupného prvku (bez dozoru) musí být vyloučena ruční manipulace bez použití zvláštního nářadí.

V krytých prostorách se nářadí upevňuje zpravidla do podlahy nebo stěn. Je nutné dbát nejen na pevnost nářadí, ale i na pevnosti té části konstrukce budovy, ke které se nářadí připevňuje.

Upevňující i pomocné části musí být řešeny tak, aby neohrožovaly provozní bezpečnost cvičebního prostoru, a to platí i pro zařízení sloužící např. k dočasnému kotvení nářadí.

U sportovních prvků, které se dočasně upevňují do podlahy, musí být zakrytí řešeno tak, aby podlaha při jiném druhu použití měla stejnorodý povrch bez výstupků a prohlubní, a aby nedocházelo ke změnám vlastnosti podlahy.

Přenosné i zabudované venkovní sportovní prvky se upevňují zpravidla do betonových bloků. Betonové bloky musí být řešeny tak, aby nevyčnívaly nad terén.

Pro pevné nářadí je nutné vymezení místa s trva-

lým zabudováním a upevněním. Přenosné sportovní prvky jsou umístovány na předem připravená místa se zajištěním bezpečnosti cvičících. U přenosného i stabilního nářadí je nutné počítat s bezpečným rozmístěním.

Dopadové plochy žíněnek musí tvořit souvislou plochu v celém prostoru možného dopadu. Při doskocích z větších výšek se používají žíněnky nebo polštáře o větší tloušťce (až 40 cm).

Při organizovaném cvičení na nářadí je nutné počítat i s prostorem pro postavení necvičících členů družstva.

V návrhu na umístění přenosných prvků v nářadovně je nutné označit i prostor úklidu tak, aby veškeré nářadí bylo zcela přístupné bez dalšího přemístování. Sportovní prvky takto umístěné je nutné zajistit, aby nevyčnívaly mimo prostor nářadovny.

Dopadové plochy se u venkovních sportovních prvků zhotovují například z písku, kůry, kačírku nebo pryžových materiálů. Tyto dopadové plochy musí být zabezpečeny tak, aby okraje dopadové plochy neměly ostré hrany a byly mimo rozsah pádu; sypký materiál by neměl být prašný a neměl by obsahovat jílovité části.

Pro rozmístění sportovních prvků v tělocvičnách se zpracovává provozní řád určující místo cvičení, ochranou dopadovou plochu (např. žíněnky), způsob přemístování a úklidu cvičebního nářadí a vytyčení prostoru pro ukládání prvků při jejich ukládání, včetně stanovení odpovědnosti za přesun nářadí, jeho ukládání a provozování a následné uložení na vyhrazeném místě předepsaným způsobem.

Součástí provozního řádu je grafické znázornění vytyčovaných cvičebních ploch a ukládání sportovních prvků.

4.1.4. Specifika ve vztahu k lehkým přenosným brankám

Nová norma ČSN EN 16664 *Zařízení hracích ploch – Lehké přenosné branky – Funkční a bezpečnostní požadavky a metody zkoušení* vymezuje tento sportovní prvek jako zařízení lehkých přenosných branek, nepřesahující 10 kg, které jsou opatřeny kotevním systémem pro stabilitu. Lehké přenosné branky s celkovou hmotností přesahující 2 kg musí mít alespoň jeden kotevní bod. Zátěž musí být nejméně dvakrát větší než hmotnost lehké brány.

Výrobce musí dodat u lehkých branek nad 2 kg podrobný návod na používání i na používání kotevního systému, včetně všech potřebných komponentů. Branky musí mít instalovány varovné (výstražné) štítky (např. zákaz zavěšování na konstrukce).

Pozn.: Provozovatel sportovního zařízení zajišťuje systém kontrolní činnosti, tak jak popsáno výše (viz. odst. 2.4).

4.2. Stacionární tréninková zařízení pro vnitřní použití

Stacionární tréninkové zařízení pro vnitřní použití je zařízení, které se jako celek během užívání nepohybuje a které buď stojí volně na podlaze, nebo je připevněno k podlaze, zdi, stropu nebo jiné pevné konstrukci.

Stacionární tréninkové zařízení může být používáno k těmto účelům:

- kulturistika nebo tělesné cvičení, formující a zpevňující postavu (body styling);
- zdravotní/kondiční cvičení;
- tělesná výchova;
- speciální trénink pro sportovní utkání a související sportovní činnosti;
- preventivní cvičení a rehabilitaci.

4.3. Trvale instalované fitness prvky pro venkovní použití

Sportovní prvky pro fitness pro venkovní použití je doporučeno mládeži a dospělým nebo uživatelům s celkovou výškou větší než 1 400 mm a na tomto základě byly stanoveny bezpečnostní požadavky.

Pokládáme za vhodné stručné informace o fitness vybavení uvést, neboť mohou být užitečné provozovatelům školských a jiných zařízení (dětských domovů, diagnostických a výchovných ústavů, školních družin aj.), anebo i provozovatelům veřejných hřišť.

4.3.1. Obecné požadavky

Sportovní prvky pro fitness nejsou obecně určeny pro instalaci v bezprostřední blízkosti dětských hřišť. V případě jejich instalace ve spojení s vybavením dětských hřišť, na dětských hřištích nebo podobných zařízeních musí být zajištěno oddělení od obecných herních činností vhodnou vzdáleností, oplocením nebo jinými konstrukčními zábranami.

4.3.2. Uvedení fitness prvků pro venkovní užití do provozu

Výrobce či dodavatel instaluje fitness prvek na vhodné místo. Je třeba zachovat prostor pohybu, rozměry plochy pohybu a složení povrchu v závislosti na výšce volného pádu.

Sportovní prvek pro fitness musí být trvale připojen k podkladu, na kterém stojí.

Informace

Na každém prvku fitness nebo vedle něj, musí být připojeny trvale a jasně viditelné tyto informace:

- pokyny pro cvičení s příslušnými piktoagramy;
- hlavní funkce prvku;
- bezpečnostní informace (pokud je to nutné);
- nejvyšší přípustná hmotnost uživatele (pokud je to nutné).

Značení

Vybavení musí být zřetelně a trvale označeno ve viditelné poloze alespoň následujícími informacemi:

- jméno a adresa výrobce nebo osoby, která uvádí sportovní prvek na trh;
- označení prvku a rok výroby;
- číslo a datum evropské normy (EN 16630).

Použije-li se volně sypaný materiál, musí být sportovní prvek pro fitness zřetelně opatřen značkou základní úrovně, která znázorňuje indikaci sypkého materiálu v dopadové ploše.

Informace poskytované výrobcem

Obecné

Výrobce nebo dodavatel musí poskytnout návody v příslušném jazyce země, v níž má být prvek pro fitness instalován a používán.

Tyto návody musí být čitelné, srozumitelné a musí obsahovat minimálně údaje o montáži/uspořádání, použití, kontrole a údržbě sportovního prvku. Názorné vyobrazení musí být zahrnuto v návodu všude tam, kde je to možné.

Montáž/uspořádání

Pokyny pro montáž/uspořádání sportovního prvku pro fitness musí obsahovat alespoň následující informace:

- rozměry, minimální prostory a výšku volného pádu;
- požadavky na materiál terénu (podloží);
- seznam součástí a dílů vybavení, v případě, že vybavení bude sestavovat provozovatel;
- seznam náhradních dílů;
- informace pro montáž a pro funkční nastavení prvku fitness;
- seznam veškerých požadovaných speciálních nářadí;
- podrobnosti o základech a ukotvení.

Použití

K informacím pro použití, uvedeným výše, musí být navíc poskytnuty provozovateli tyto informace:

- maximální přípustná hmotnost uživatele (v případě potřeby);
- krátký a snadno pochopitelný popis funkce prvku;
- popis ovládní případného nastavení prvku;
- jakákoli dodatečná opatření, která mají být přijata během období, kdy je prvek v záběhu (např. utahování upevňovacích částí).

Pozn.: Provozovatel sportovního zařízení zajišťuje rovněž systém kontrolní činnosti tak, jak popsáno výše (viz. odst. 2.4).

5. PREVENCE ÚRAZŮ A ZNAČKA ČESKÁ KVALITA

V minulých letech vydalo Sdružení českých spotřebitelů v několika upravovaných reedicích „Metodický postup k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách“ (naposledy v r. 2014 – ISBN: 978-80-87719-14-5).

Tento dokument byl zaštitěn a podpořen řadou osob, autorit a institucí (Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti, Česká obchodní inspekce, Ministerstvo vnitra ČR – odbor prevence kriminality; Státní zdravotní ústav; Institut pro testování a certifikaci, a. s., Zlín /AO 224/; Technický a zkušební ústav stavební Praha, s. p. /AO 204/ a další).

Principy uvedené v metodice je v této Příručce podrobněji rozpracováno. V této kapitole proto jen přetiskujeme vybraná ustanovení částí, týkajících se specifického nástroje, totiž aplikace značky kvality, která vyjadřuje ověření plnění principů správné praxe řízení provozu veřejného zařízení. Text těchto vybraných ustanovení je převzat doslova s tím, že je mírně upravena terminologie v souladu s definicemi a vymezeními této Příručky.

5.1. Značka kvality pro bezpečné hřiště a sportoviště

- Značka kvality „Hřiště – sportoviště – tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“ (dále jen „značka“) je průkazem a dokladem o svědomitém provozování veřejného zařízení v náležitě kvalitě a bezpečnosti. Je dobrovolnou deklarací provozovatele o bezpečnosti provozu celého zařízení – hřiště a sportoviště, tedy nikoli pouze jednotlivých herních či sportovních prvků.
- Podstatou pro udělení licence k držení značky

je ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalitou a bezpečností provozu třetí stranou nezávislou na výrobci, provozovateli apod.

- Pro provozovatele je držení značky zárukou, že dané veřejné zařízení je provozováno v souladu s souladu s legislativou a správnou praxí.
- Značka byla vyvinuta a zavedena s podporou grantu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a byla přijata do prestižního programu Česká kvalita, což potvrzuje a zvyšuje její kredibilitu.
- Provozovatelé, kteří získali licenci na držení a používání značky a seznamy předmětných hřišť a sportovišť, jsou uvedeni na webu <http://www.overenehriste.cz/overena-hriste/seznam-overenych-hrist.php>.
- Podrobnosti k zavedení značky uvádíme v dalších částech této kapitoly a na stránkách www.overenehriste.cz.

5.2. Proč a jak: značka kvality „Hřiště – sportoviště – tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“

Přesto, že v minulých letech došlo ke zlepšení, stále zůstává mnoho nebezpečných veřejných zařízení. Svědčí o tom nejen zjištění České obchodní inspekce³, ale i četné případy zranění dětí a mládeže.

Několik partnerů proto spojilo síly a vyvinulo novou značku kvality, která má pomoci zlepšit prostředí pro bezpečný provoz veřejných zařízení u nás. Značka nese název „Hřiště – sportoviště

–tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“ (v dalším textu zkráceně „značka OVĚŘENÝ PROVOZ“). Vytvořený model, založený na samoregulačních principech a na nezávislé kontrole třetí stranou, podpořila řada autorit a subjektů (Ministerstvo vnitra – Odbor prevence kriminality, Státní zdravotní ústav, Centrum úrazové prevence 2. LF UK a FN Motol, Prezidentka Síť mateřských center, Národní síť Zdravých měst ČR, Sdružení místních samospráv). Text této kapitoly shrnuje velmi stručně okolnosti a podmínky pro udělení a užívání této značky. Navazuje na východiska, situace, trendy a principy správného provozu veřejných zařízení.

1. Co je to značka kvality „Hřiště – sportoviště – tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ“?

- Značka OVĚŘENÝ PROVOZ je průkazem a dokladem o svědomitém provozování veřejného zařízení v náležitě kvalitě a bezpečnosti – pro provozovatele i pro uživatele hřiště a sportoviště.
- Značka je zpřístupněna licencí všem žadatelům, kteří chtějí dobrovolně a zároveň spolehlivě deklarovat bezpečnost provozu celého zařízení s požadavky legislativy, technických norem, popřípadě dalších technických specifikací.
- Značka je udělována hřištím a sportovištím využívaných dětmi nebo mládeží a je prohlášením provozovatele o bezpečnosti provozu celého zařízení – hřiště a sportoviště, tedy nikoli pouze jednotlivých herních či sportovních prvků.
- Podstatou pro udělení licence k držení značky je ověřená a posléze průběžně ověřovaná kvalitou a bezpečností provozu třetí nezávislou stranou.
- Značka tak zvyšuje jistotu provozovatele, že

³ Vztah k dětským hřištím má ČOI dán především prostřednictvím zákona o technických požadavcích na výrobky přes nařízení vlády č. 173/1997 Sb. Mezi vybrané výrobky stanovené k posuzování shody sice patří zařízení dětských hřišť a jejich uvádění na trh, ale jen jako herní prvky. ČOI tedy není nijak zodpovědná za provoz veřejných zařízení. To je i důvod, proč vznikla popisovaná značka kvality a Příručka.

zajišťuje bezpečný provoz veřejného zařízení a zároveň zvyšuje jistotu zákonných zástupců nebo jimi pověřených osob – učitelů, vychovatelů atd., že je zařízení pod řádnou kontrolou.

- f) Vstupní a roční audity plně nahrazují roční odborné technické kontroly (jsou prováděny ještě v širším rozsahu, viz též část. 2.4 Příručky).
- g) Provozovatelé, kteří získali licenci na držení a používání značky, spolu se seznamy předmětných veřejných zařízení jsou uvedeny na webu <http://www.overenehriste.cz/overena-hriste/seznam-overenych-hrist.php>.

2. Proč důvěřovat značce OVĚŘENÝ PROVOZ?

- a) Značka OVĚŘENÝ PROVOZ nemůže provozovatelé a uživateli služby garantovat nulové riziko úrazu, zvyšuje však jistotu provozovatele, že zajišťuje bezpečný provoz veřejného zařízení. Tím zároveň zvyšuje jistotu uživatelů, že je zařízení pravidelně kontrolováno.
- b) Důvěryhodnost značky je podložena ověřenou a posléze průběžně ověřovanou kvalitou a bezpečností provozu třetí nezávislou stranou. Vstupní audit i pravidelný roční audit provádí certifikovaný nezávislý technik určený vlastníkem značky; systém je spravovaný Českou společností pro jakost a akreditovaný Českým institutem pro akreditaci; Součástí procesu pro udělení licence na značku je kromě vstupního auditu též spolupráce s certifikačním orgánem.
- c) Značka garantuje, že bylo ověřeno a prokázáno splnění požadavků souvisejících právních předpisů a technických norem, popřípadě posouzena další rizika. Audit zajistí ověření jednotlivých herních a sportovních prvků i veřejného zařízení jako celku, a to odborně a nezávisle na zainteresovaných stranách.

- d) Značka byla přijata do prestižního programu ČESKÁ KVALITA, zaštitěného státem v rámci Národní politiky kvality (usnesení vlády ČR č. 458 ze dne 10. 5. 2000). Vyvinutí a zavádění značky bylo a je prováděno s podporou státu a se záštitou dalších subjektů a osob (Ministerstva průmyslu a obchodu ČR⁴, Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Státního zdravotního ústavu, Národního koordinačního centra prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti, Síť mateřských center, Sdružení místních samospráv ČR, Národní síť Zdravých měst ČR a dalších).
- e) Vlastník značky provádí ověřování spokojenosti s veřejným zařízením, kterému byla značka příznána; seznam oceněných veřejných zařízení je zveřejněn na webu.

3. Co je podmínkou pro získání licence na používání značky kvality OVĚŘENÝ PROVOZ?

- a) Vyplnit a podepsat žádost (doporučujeme činit tak po konzultaci se správcem značky).
- b) Podstoupit vstupní audit pro ověření všech náležitostí týkající se bezpečnosti provozu (všeobecné podmínky pro získání a použití značky).
- c) Odstranit případné nedostatky zjištěné při vstupním auditu.
- d) Dvoustanné podepsání dohody o licenci:
– strana provozovatele se zavazuje k podstupování ročních auditů nezávislým certifikovaným kontrolorem určeným vlastníkem značky;
– podmínky a postup pro pozastavení či odejmutí práva k užívání značky;
- e) Audity plně nahrazují pravidelné odborné kontroly a vystavené posudky tedy nahrazují zprávy/protokoly z takových revizních kontrol.

Tyto audity a vystavené posudky mají širší rozsah (tj. zahrnují i další aspekty kontroly – městský mobiliář, vegetace, oplocení aj.).

4. Jaký přínos získá provozovatel držetím značky?

- a) Právo používat značku obdrží provozovatel výhradně pro určené veřejné zařízení (používat ji lze např. v propagaci, v reklamě, v dokumentaci, aj.);
- b) k tomu provozovatel obdrží:
• plaketu s logem značky a vysvětlením jejího účelu; může ji umístit na vstupu na hřiště;
• e-manuál se všemi náležitostmi ke grafické aplikaci loga značky.
- c) Zařazení do seznamu „bezpečných hřišť“ vy-

staveném na webu www.overenehriste.cz.

- d) Získání kreditu, že řádně zajišťuje provoz daného veřejného zařízení a že toto zařízení je bezpečné v souladu s požadavky legislativy a technických norem; jak je uvedeno výše, audity plně nahrazují posudky a protokoly ročních technických kontrol a mají dokonce širší rozsah.
- e) Zvýšení prevence úrazů dětí a mládeže.

5. Kdo je vlastníkem značky?

Vlastníkem značky OVĚŘENÝ PROVOZ je konsorcium složené ze Sdružení českých spotřebitelů, z. ú., Profesionální komory SOTKVO a Kabinetu pro standardizaci, o. p. s. (správce značky). Informace viz www.overenehriste.cz.

⁴ Dotační podpora byla tímto ministerstvem poskytnuta v souladu s platnými zásadami výhradně Sdružení českých spotřebitelů s tím, že provozovatelé zařízení jsou informováni o tom, že se jedná o aktivitu tohoto sdružení a výsledek posouzení bezpečnosti veřejného zařízení je názorem tohoto sdružení. Další rozměr dalo značce přijetí do zmíněného programu Česká kvalita.

PŘÍLOHY:

Příloha č. 1 – Právní předpisy a metodická doporučení vztahující se k provozování veřejných zařízení

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění pozdějšího předpisu

Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 238/2011 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění pozdějších předpisů

Metodické doporučení (Státního zdravotního ústavu) k zajištění ochrany zdraví a zvýšení bezpečnosti dětí a mládeže na dětských a sportovních hřištích i v tělocvičnách (SZÚ čj. CHŽP 35-112/07-10)

Metodická informace (MŠMT) k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních, na dětských hřištích a v tělocvičnách (č. j. 24 199/2007-50)

Příloha č. 2 – Technické normy na herní a sportovní prvky pro veřejná zařízení

– dětská a sportovní hřiště, tělocvičné nářadí, stacionární tréninková zařízení apod.
vztahující se k provozování veřejných zařízení – stav k 1. 9. 2016

a) Seznam určených norem k nařízení vlády 173/1997 Sb., ve vztahu k veřejným zařízením dle této Příručky

Třídící znak	Označení technické normy	Název technické normy	Datování	Změny	Určení harmonizace
940515	ČSN EN 1176-11	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 11: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro prostorové sítě	2015-04-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 6/2016)
940515	ČSN EN 1176-2	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 2: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro houpačky	2009-01-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940515	ČSN EN 1176-3	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 3: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro skluzavky	2009-02-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940515	ČSN EN 1176-4	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 4: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro lanovky	2009-02-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940515	ČSN EN 1176-5	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 5: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro kolotoče	2009-02-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940515	ČSN EN 1176-6	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 6: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro kolébačky	2009-03-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940516	ČSN EN 1177	Povrch dětského hřiště tlumící náraz – Stanovení kritické výšky pádu	2009-04-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
940530	ČSN EN 14960	Nafukovací hrací zařízení – Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení	2009-05-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 6/2016)

940910	ČSN EN 1069-1	Vodní skluzavky - Část 1: Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení	2011-07-01	Oprava 1-11.12	NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 8/2011)
942050	ČSN EN 12572-2	Umělé lezecké stěny – Část 2: Bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro bouldrové stěny	2012-09-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 12/2012)
942403	ČSN EN 15567-1 Zrušena!	Sportovní a rekreační zařízení – Lanové dráhy – Část 1: Konstruktivní a bezpečnostní požadavky	2012-08-01	Nahrazen a ČSN EN 15567-1 (942403) z ledna 2016	NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 12/2012)
942403	ČSN EN 12572-2	Sportovní a rekreační zařízení – Lanové dráhy – Část 1: Konstruktivní a bezpečnostní požadavky	2016-01-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 6/2016)
942844	ČSN EN 14974 + A1	Zařízení pro uživatele kolečkových sportovních potřeb – Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení	2012-08-01		NV č. 173/1997 Sb. (U) – (Věstník č. 12/2012)

b) Seznam všech norem ve vztahu k veřejným zařízením dle této Příručky

Označení normy – rok vydání	Název normy
ČSN EN 748:2014	Zařízení hracích ploch – Branky pro fotbal – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 749:2005	Zařízení hracích ploch – Branky pro házenou – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 750:2005	Zařízení hracích ploch – Branky pro pozemní hokej – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 913:2009	Gymnastické nářadí – Všeobecné bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 914:2009	Gymnastické nářadí – Bradla paralelní a bradla o nestejně výšce žerdí – Požadavky a metody zkoušení včetně bezpečnosti
ČSN EN 915:2009	Gymnastické nářadí – Bradla o nestejně výšce žerdí – Požadavky a metody zkoušení včetně bezpečnosti
ČSN EN 916:2003	Gymnastické nářadí – Tělocvičné bedny – Požadavky a zkušební metody zahrnující bezpečnost
ČSN EN 957-2:2003	Stacionární tréninková zařízení – Část 2: Posilovací tréninková zařízení, další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 957-4+A1:2010	Stacionární tréninková zařízení – Část 4: Posilovací lavice, další specifické bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 957-5:2009	Stacionární tréninková zařízení – Část 5: Tréninkové cyklotrenažery a rotopedy pro procvičování i horní části těla, další specifické bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 957-6 + A1:2014	Stacionární tréninková zařízení – Část 6: Běžecské trenažéry, další specifické bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 957-7:2001	Stacionární tréninková zařízení – Část 7: Veslovací trenažéry, další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 957-8:2001	Stacionární tréninková zařízení – Část 8: Šlapadla, simulátory schodů a stoupadla – Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 957-9:2003	Stacionární tréninková zařízení – Část 9: Eliptická tréninková zařízení, další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 957-10:2006	Stacionární tréninková zařízení – Část 10: Cvičební jízdní kola s pevným kolem nebo bez otočného kola, další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 1069-1:2011	Vodní skluzavky – Část 1: Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 1069-2:2011	Vodní skluzavky – Část 2: Pokyny
ČSN EN 1176-1:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 1: Všeobecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 1176-2:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 2: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro houpačky
ČSN EN 1176-3:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 3: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro skluzavky
ČSN EN 1176-4:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 4: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro lanovky
ČSN EN 1176-5:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 5: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro kolotoče

ČSN EN 1176-6:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 6: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro kolébačky
ČSN EN 1176-7:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 7: Pokyny pro zřizování, kontrolu, údržbu a provoz
ČSN EN 1176-10:2009	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 10: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro zcela ohrazená dětská zařízení
ČSN EN 1176-11:2015	Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 11: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro prostorové sítě
ČSN EN 1177:2009	Povrch dětského hřiště tlumící náraz – Stanovení kritické výšky pádu
ČSN EN 1270:2006	Zařízení hracích ploch – Zařízení pro basketbal – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 1271:2015	Zařízení hracích ploch – Zařízení pro volejbal – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 1509:2009	Zařízení hracích ploch – Zařízení pro badminton – Funkční a bezpečnostní požadavky, metody zkoušení
ČSN EN 1510:2005	Zařízení hracích ploch – Zařízení pro tenis – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 12196:2003	Gymnastické nářadí – Kůň a koza – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 12197:2001	Gymnastické nářadí – Hrazda – Bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 12346:2001	Gymnastické nářadí – Žebřiny, průlezky a šplhací rámy – Bezpečnostní požadavky a zkušební metody
ČSN EN 12432:2001	Gymnastické nářadí – Kladina – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 12503-1:2013	Sportovní žíněny – Část 1: Žíněny pro gymnastiku, bezpečnostní požadavky
ČSN EN 12503-2:2002	Sportovní žíněny – Část 2: Žíněny pro skok o tyči a skok vysoký, bezpečnostní požadavky
ČSN EN 12503-3:2002	Sportovní žíněny – Část 3: Žíněny pro judo, bezpečnostní požadavky
ČSN EN 12503-4:2014	Sportovní žíněny – Část 4: Stanovení tlumení nárazu
ČSN EN 12503-5:2001	Sportovní žíněny – Část 5: Stanovení tření základny
ČSN EN 12503-6:2001	Sportovní žíněny – Část 6: Stanovení tření povrchu
ČSN EN 12503-7:2001	Sportovní žíněny – Část 7: Stanovení statické tuhosti
ČSN EN 12572-1:2007	Umělé lezecké stěny – Část 1: Bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro ULS s jisticími body
ČSN EN 12572-2:2012	Umělé lezecké stěny – Část 2: Bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro bouldrové stěny
ČSN EN 12572-3:2009	Umělé lezecké stěny – Část 3: Bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro lezecké chyty
ČSN EN 12655:2001	Gymnastické nářadí – Gymnastické kruhy – Funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 13219:2009	Gymnastické nářadí – Trampolíny – Funkční a bezpečnostní požadavky, metody zkoušení
ČSN EN 14468-1:2015	Stolní tenis – Část 1: Stoly na stolní tenis, funkční a bezpečnostní požadavky, zkušební metody
ČSN EN 14468-2:2015	Stolní tenis – část 2: Sloupky pro příslušenství sítě – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN 15312+A1:2011	Víceúčelové sportovní zařízení s volným přístupem – Funkční a bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 15567-1:2016	Sportovní a rekreační zařízení – Lanové dráhy – Část 1: Konstruktivní a bezpečnostní požadavky
ČSN EN 15567-2:2016	Sportovní a rekreační zařízení – Lanové dráhy – Část 2: Funkční požadavky
ČSN EN 16630:2016	Trvale instalované fitness vybavení pro venkovní použití – Obecné požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 16664:2016	Zařízení hracích ploch - Lehké přenosné branky - Funkční a bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
TNI CEN/TR 16396:2013	Zařízení a povrch dětského hřiště – Odpovědi na žádosti o interpretaci EN 1176:2008 a jejich částí
CEN/TR 16879	Umísťování hřiště a jiných rekreačních zařízení - Rady pro metody polohování a separace (bude zavedena do soustavy ČSN jako TNI CEN/TR 16879)
TNI CEN/TR 16467:2014	Vybavení hřišť přístupné pro všechny děti
ČSN EN ISO 20957-1:2014	Stacionární tréninková zařízení – Část 1: Základní bezpečnostní požadavky a zkušební metody

c) Seznam (informativní) rozpracovaných norem

prEN 1176-1	ČSN EN 1176-1:2009 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 1: Všeobecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody
FprEN 1176-2	ČSN EN 1176-2:2009 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 2: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro houpačky
FprEN 1176-3	ČSN EN 1176-3:2009 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 3: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro skluzavky
prEN 1176-4	ČSN EN 1176-4:2009 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 4: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro lanovky
prEN 1176-6	ČSN EN 1176-6:2009 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 6: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro kolébačky
prEN 1176-10	ČSN EN 1176-10 Zařízení a povrch dětského hřiště - Část 10: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro zcela ohrazená dětská zařízení
prEN 1177	ČSN EN 1177 Povrch dětského hřiště tlumící náraz - Stanovení kritické výšky pádu
prEN 16579	Zařízení dětského hřiště - Pevné a přenosné branky - Funkčnost, bezpečnostní požadavky a zkušební metody
prEN 14960	ČSN EN 14960 Nafukovací hrací zařízení - Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
prEN 1069-1	ČSN EN 1069-1 Vodní skluzavky - Část 1: Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení
prEN 1069-2	ČSN EN 1069-2 Vodní skluzavky - Část 2: Pokyny
FprEN 16899:2015	Parkour zařízení

Příloha č. 3 – Definování nezávislé technické kontroly

DOPORUČENÍ
k zajišťování kontrol zařízení hřišť, sportovišť apod.,
projednané v rámci odborné sekce infrastruktury kvality
Rady kvality České republiky
DEFINOVÁNÍ NEZÁVISLÉ TECHNICKÉ KONTROLY

Pro herní a sportovní prvky dětských hřišť, sportovišť a podobných zařízení bylo vydáno velké množství technických norem. Vztahují se k bezpečnostním specifikacím prvků, ke zkoušení, k některým aspektům provozu a také k provádění kontrol (inspekci) provozovaných zařízení.

Text norem ve vztahu k provádění kontrol provozu není vždy natolik pregnantní, aby nevznikaly odlišné výklady na jejich zajišťování z hlediska nezávislosti a vyloučení střetu zájmů.

Odborná sekce infrastruktury kvality Rady kvality České republiky, složená z nominovaných zástupců, odborníků z různých zainteresovaných stran ČR ve vztahu k technickým normám, posuzování shody, akreditaci, metrologii, dozoru nad trhem apod., zahrnujících státní správu, veřejné a příspěvkové organizace, zkušebny, profesní asociace, spotřebitelské organizace aj. přijala jako svoji prioritu v roce 2013 posouzení situace a příspěvěk k transparentnosti provádění kontrol dle norem.

Odborná sekce vnímá potřebu sjednotit a upřesnit výklad na aplikaci nezávislých kontrol na hřištích a sportovištích, zejména ve vztahu ke kontrolám dokončených nových hřišť a sportovišť po instalaci a hlavních ročních kontrol podle předmětných norem. V souladu ČSN ISO/IEC 17020 – *Posuzování shody – Požadavky pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci proto doporučuje:*

1. Kontroly na hřištích a sportovištích, zejména ve vztahu ke kontrolám dokončených nových hřišť a sportovišť po instalaci a hlavních ročních kontrol podle předmětných evropských norem provádí odborně způsobilá osoba (v originále „competent person“), dále jen „osoba“. Osoba v dalším zahrnuje i její případné pracovníky.
2. Osoba musí být právně určeným subjektem (právníká osoba, fyzická osoba), který nese plnou odpovědnost za veškeré prováděné kontrolní činnosti.
3. Osoba musí být nezávislá na zainteresovaných stranách, konkrétně:
 - Osoba se nesmí účastnit žádných činností, které mohou být ve střetu s nezávislostí jejího úsudku a integrity prováděné kontroly.
Například se nesmí angažovat ve výrobě, dodávkách, instalaci, nákupu, vlastnictví, užívání či údržbě předmětu kontroly.
 - Osoba nesmí být součástí právního subjektu, který se podílí na návrhu, výrobě, dodávkách, instalaci, nákupu, vlastnictví, užívání nebo údržbě předmětu kontroly.
 - Osoba nesmí být s takovým subjektem provázána (například smluvními vztahy).

Pozn.: Toto doporučení si v žádném případě neklade za cíl postihnout vyčerpávajícím způsobem všechny náležitosti, které se nutně váží k řádnému výkonu kontrolní a inspekční činnosti dětských hřišť a sportovišť. Pouze a jedině se zaměřuje na vybrané aspekty k posílení nestrannosti kontroly i samotného subjektu s ohledem na vyloučení konfliktů zájmů.

V Praze dne 16. 9. 2013

Projednáno v Odborné sekci per rollam 3.16. 9. 2013
 Za správnost: Ing. Libor Dupal, člen OS za SČS, v. r.
 Za OS: Ing. Jiří Růžička, MBA, předseda OS, v. r.

Příloha č. 4 – Příklady pro návštěvní řád, provozní řád, zápis o provozní kontrole

Návštěvní řád (příklad)

Provozované zařízení – Veřejné dětské hřiště:

Upozornění pro uživatele:

- Děti do šesti let jej mohou využívat pouze v doprovodu dospělé osoby.
- U mladších dětí, věk do 6 let, je povoleno používat zařízení pouze tehdy, pokud je zabezpečený trvalý dozor dospěle odpovědné osoby. Dodržujte věkové hranice stanovené pro jednotlivé herní prvky.
- Sestava se skluzavkou je vhodná pro děti od 4 do 12 let, nebo dle váhových dispozic od výrobce.

Na hřišti je povoleno:

- Vstupovat na trávníky.

Na hřišti platí zákaz:

- Poškozovat a znečišťovat prostory, zařízení a vybavení.
- Vstupu se zvířaty.
- Kouření, konzumace alkoholu a omamných látek.
- Manipulace s otevřeným ohněm.
- Užívání zařízení, pokud je jeho povrch namrzlý nebo kluzký, případně při zjištění závady na zařízení.
- V horkém počasí může být povrch herních zařízení rozpálen na teplotu, při níž hrozí vznik popálenin při doteku. Dohlížející dospělá osoba je povinna teplotu zařízení předem přezkontrolovat a případně vstup dítěti zakázat.

Např. Užívání herních prvků způsobem jinak než obvyklým je zakázáno! Pedagogický dohled či doprovázející dospělá osoba jsou zodpovědní za chování dětí.

Uživatelé dětského hřiště a pískoviště jsou povinni řídit se ustanoveními provozního řádu, dodržovat pravidla slušného chování a dbát na pořádek, čistotu a bezpečnost.

Návštěvník je povinen:

- Respektovat návštěvní řád a případné pokyny správce.
- Chovat se slušně a ukázněně tak, aby neohrožoval ostatní ani sám sebe.
- Udržovat čistotu.

Za úmyslné poškození dětského hřiště a pískoviště dítětem nebo škodu vzniklou nerespektováním provozního řádu nese odpovědnost v plné výši dohlížející dospělá osoba.

Provozovatel neručí na dětském hřišti a pískovišti za případnou ztrátu předmětů ve vlastnictví uživatele, uložené na místě, které k tomu není stanovené.

Porušení tohoto návštěvního řádu se postihuje podle obecných předpisů, pro podnikající fyzickou osobu při výkonu své podnikatelské činnosti nebo pro právnickou osobu do výše ... Kč a u fyzických osob do výše ... Kč.

Pokud se setkáte s poškozením zeleně nebo vybavení hřiště, či náletem předmětů ohrožující bezpečnost, oznamte to, prosím, neprodleně Městské policii na telefon 156 a odpovědnému pracovníkovi provozovatele, zabezpečíte tím větší bezpečnost pro své dítě.

Děkujeme vám, že návštěvní řád dodržíte.

Správce hřiště:

Odpovědný pracovník: telefon:

Důležitá telefonní čísla: HASIČI 150) POLICIE 158) ZÁCHRANNÁ SLUŽBA 155
TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ/SOS 112) MĚSTSKÁ POLICIE 156

Návštěvní řád (příklad)

Provozované zařízení – Veřejné dětské hřiště:

Správce hřiště:

Městská část Praha

Odpovědný pracovník: Jan Novák, tel. mobil

Za úklid hřiště odpovídá:

Firma STROM, podnik čistoty a údržby města, se sídlem.....

Odpovědná osoba: Michal Kos, tel., mobil....

Provozní doba:

Od 1. května do 30. září od 8 do 21 hodin

Od 1. října do 30. dubna od 9 do 19 hodin

1) Denní úklid: (např. vždy do 8 hodin)

- každodenní otevírání a zavírání hřišť
- úklid odpadků z plochy hřiště
- odvoz odpadu
- úklid – přehrabání pískoviště
- shrabání listí a odvoz listí
- vysypání odpadkových košů
- úklid sociálního zařízení
- pravidelná denní vizuální kontrola technického stavu herních prvků a mobiliáře

2) Průběžná péče o herní prvky a mobiliář

- odstranění zjištěných nebo nahlášených závad
- jedenkrát týdně (např. středa od 13 hodin) provádět kontrolu stavu a čistoty se zástupcem úklidové firmy, což je zaznamenáno do předtištěného protokolu
- odstranění zjištěných nedostatků

3) Péče o zeleň

- sekání trávy a úklid
- shrabání a úklid listí
- drobné prořezy keřů a dřevin

4) Údržba pískoviště

- kontrola stavu obrub pískoviště
- denní přehrabání pískoviště (odstranění hrubých nečistot, případně injekčních stříkaček či exkrementů)
- 2x během roku překopat – přeházet písek v pískovišti (úložišti písku)
- 1x ročně výměna písku: březen/duben (použít písek kopaný hrubostí 0,4)

5) Provozní kontrola

- provádí se každých 8 týdnů
- proškolená osoba František Vomáčka, údržbář, bude provádět podle instrukcí od výrobce kontrolu prvků

6) Roční revize herních prvků

- kontrola dle souboru norem ČSN EN 1176 a ČSN EN 1177 oprávněnou odbornou firmou v intervalu nepřesahující období 12 měsíců
- a) případná následná oprava
- b) návrh na likvidaci – výměnu za nový

Vypracoval: J. Malý

V....., 20. 11. 2016

Zápis o provozní kontrole – příklad

Provozní kontrola

Instituce:			
Herní prvek:			
Provedena dne:			
Kontrolu provedl (pověřená a proškolená osoba):			
Kontrolovaná místa:	vyhovuje	nevyhovuje	opraveno
Přezkoušet opotřebené řetězů			
Zkontrolovat pevnost sedaček			
Prohlédnout klouby houpaček			
Přezkoušet předepsané vlastnosti lan a provazů			
Zkontrolovat napětí lan – dotáhnout			
Zkontrolovat poškození kluzné plochy skluzavky			
Kontrola dřevěných částí – poškození			
Kontrola základů – dostatečné krytí, doplnit tlumící materiál			
Kontrola stavu dřeva v přízemních výškách z důvodu hniloby			
Dotažení šroubových spojů			
Kontrola pružin u kolébaček			
Kontrola pevnosti a stavu sypaných materiálů – značka základní úrovně, prokypření, urovnání, případné doplnění			
Kontrola povrchů a prasklin, otřepů a třísek			
Kontrola svarů			
Kontrola zařízení hřiště a jeho plochy			
Poznámky:			

Příloha č. 5 – Odpovědnost při provozování herních a sportovních veřejných zařízení

Podporovat děti a mladé lidi v aktivním využití herních a sportovních zařízení je cílem pedagogů a provozovatelů. Je třeba si uvědomit, že tato zařízení musí být nejen bezpečná, ale že je zde také odpovědnost za provozování veřejně přístupného zařízení. Vzhledem k příslušným ustanovením zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, konkrétně § 2894 a násl., je to provozovatel (ve smyslu definice v této Příručce, viz 1.3) či vlastník zařízení, kdo odpovídá tzv. generálně; v drtivé většině případů je to obec či jí zřizované organizace, např. u školských subjektů tedy statutární zástupci škol a školských zařízení, apod. Odpovědnost je rozložena do dvou rovin, a to odpovědnost majetkoprávní (za škodu) a odpovědnost trestněprávní.

Pokud se zaměříme na odpovědnost za škodu jako institut občanského práva, pak jedna nastalá škodná událost může vyvolat nárok na několik nároků na náhradu škody, které ve většině případů mohou být v souběhu. Jedná se např. o tyto možné nároky (zkráceně):

- Při ublížení na zdraví je zde povinnost škůdce odčinit újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění.
- Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce též duševní útrapy rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení.
- Škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného.

Vzhledem k velké škále nároků na náhradu škody včetně nároků na odčinění nemajetkové újmy se doporučuje nechat posoudit aktuální pojistné smlouvy provozovatelů hřišť a sportovišť právě s ohledem na rozsah pojistného krytí všech shora citovaných nároků poškozených a i co do pojistných částek. Pojistná smlouva provozovatele takového zařízení by tedy měla být v dnešní době samozřejmostí, bez níž je provozování veřejných herních a sportovních zařízení vysoké riziko.

Z hlediska trestněprávního vždy za případnou událost odpovídá statutární orgán či odpovědný pracovník, či zaměstnanec, který má ve své kompetenci danou oblast, pokud se ze zavinění události nevyviní. Je samozřejmé, že žádné pojištění trestněprávní odpovědnost nevyvoloučí. V trestním řízení se pak většinou jedná o nedbalostní trestné činy ublížením na zdraví. Proto je v zájmu provozovatelů, aby jejich veřejná zařízení byla prověřována i nezávislými kontrolami. Je to jeden z bodů jak prokázat plnění požadavků pro bezpečný provoz při vyvinění z trestněprávní odpovědnosti.

Podle § 2924 občanského zákoníku platí i nadále tzv. objektivní odpovědnost provozovatele za škodu způsobenou na jím provozovaném dětském hřišti či sportovišti. Znamená to tedy, že provozovatel za škodu vzniklou na jeho zařízení odpovídá objektivně, dokud se z ní nezprostí (tedy že prokáže, že bezpečně provozuje a vynaložil řádně veškerou péči a prevenci, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo). Soudy tedy budou v případě škodných událostí velmi podrobně zkoumat, jak provozovatelé svá hřiště a sportoviště provozovali (např. zda je podrobili odborným vstupním a ročním kontrolám a zda takové kontroly prováděly nezávislé osoby s odbornou způsobilostí – neboť soud v tomto ohledu pravděpodobně přihlédně k požadavkům evropské normy).

Pokud jsme tedy popsali druhy odpovědnosti, dostáváme se k oblasti prevence rizik, kdy prevenci jako takovou občanský zákoník odpovědným osobám přímo nařizuje v ust. § 2900. Lze předpokládat, že právě splnění prevenční povinnosti, která by mohla případnou škodnou událost odvrátit či alespoň následek co nejvíce minimalizovat, budou soudy velmi podrobně zkoumat.

Cílem Příručky je poskytnout provozovateli metodiku a tuto prevenci mu pomoci zajistit.

Příloha č. 6 – Seznam organizací a platform, z nichž byla Příručka konzultována

při přípravě prvního anebo druhého vydání:

Asociace akreditovaných a autorizovaných organizací
 Asociace malých a středních podniků
 Autorizované a akreditované zkušebny – ITC Zlín, TZUS Praha
 Český institut pro akreditaci, o. p. s.
 Česká společnost pro jakost
 Česká společnost pro technickou normalizaci
 Hospodářská komora ČR
 Kabinet pro standardizaci – Programový výbor
 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
 Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
 Ministerstvo vnitra ČR
 Ministerstvo zdravotnictví ČR
 Orgány ochrany veřejného zdraví; Státní zdravotní ústav
 Národní koordináční centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti
 Odborná sekce Kvalita v ochraně spotřebitele, Rada kvality ČR
 Pracovní skupina pro prevenci dětských úrazů při MZ
 Profesní Komora SOTKVO
 Sdružení českých spotřebitelů
 Sdružení bezpečnosti potravin a ochrany spotřebitelů
 ÚNMZ – TNK 137, Výrobky pro děti
 ÚNMZ

Příloha č. 7 – Seznam použitých zkratk

Použitá zkratka	Význam
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČR	Česká republika
ČSN	Česká technická norma
EN	Evropská norma
EU	Evropská unie
ISO	Mezinárodní normalizační organizace
KHS	Krajská hygienická stanice
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví ČR
OOVZ	Orgán ochrany veřejného zdraví
SOTKVO	Komora odborných technických kontrolorů, výrobců, pracovníků montáží a opravářů zařízení hřišť, dětských hřišť, tělocvičen, sportovišť a posiloven
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

... barevný svět v tisku

GARAMON
vydavatelství a tiskárna

knihy • prospekty
• katalogy • brožury
• plakáty • kalendáře
• výroční zprávy
• korespondenční
materiály • úřední
tiskoviny • noviny • časopisy
• další polygrafické výrobky

GARAMON s.r.o.
Wonkova 432
500 02 Hradec Králové

tel./fax: 495 217 101
e-mail: garamon@garamon.cz
www.garamon.cz

**Ve spolupráci s Magistrátem vydáváme každý týden
informační zpravodaj města Hradec Králové Radnice,
do kterého zajišťujeme příjem inzerce.**

Radnice - příjem inzerce
tel.: 495 499 086
mobil: 603 234 459
e-mail: radnice@garamon.cz

Český institut pro akreditaci, o.p.s.
„Accredo – dávám důvěru“

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ORGÁN

Olišanská 54/3, 130 00 Praha 3, tel.: +420 272 096 222, fax: +420 272 096 221, mail@cai.cz, www.cai.cz

ČIA akredituje:

- ▶ zkušební laboratoře
- ▶ kalibrační laboratoře
- ▶ zdravotnické laboratoře
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci produktů
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci systémů managementu
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci osob
- ▶ ověřovatele výkazů emisí skleníkových plynů
- ▶ inspekční orgány
- ▶ poskytovatele zkoušení způsobilosti
- ▶ výrobce referenčních materiálů
- ▶ environmentální ověřovatele programu EMAS

ČIA je členem mezinárodních organizací
a signatářem multilaterálních dohod:

Evropská organizace pro spolupráci
v oblasti akreditace (EA)

Mezinárodní spolupráce
v oblasti akreditace laboratoří (ILAC)

Mezinárodní akreditační fórum (IAF)

Fórum akreditačních a licenčních orgánů (FALB)

ÚNMZ

SCS

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Edice ‚top-normy‘

PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO
HRY A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE (dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.)
V ČESKÉ REPUBLICE, edice ‚top-normy‘, svazek 7, 2., rozšířené vydání, autor/editor
© Ing. Libor Dupal a kol., vydalo © Sdružení českých spotřebitelů, z. ú. pro
Kabinet pro standardizaci, o. p. s. v rámci plnění úkolu Úřadu pro technickou
normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, dotisk červen 2017. Kateřina
Tomášková – ktdesign. Vytiskla tiskárna Studio 66 & Partners s.r.o.

ISBN 978-80-87719-46-6 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.)

PŘÍRUČKA SPRÁVNÉ PRAXE PRO BEZPEČNÝ PROVOZ VEŘEJNÝCH ZAŘÍZENÍ PRO HRY
A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE (dětských hřišť, sportovišť, tělocvičen apod.) V ČESKÉ REPUBLICE

Druhé, rozšířené vydání